

VINERI • 27 MAI 2011 • ANUL LXI NR. 21

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Cum să fim români?

Ministrul Teodor Baconschi, în vizită în Ungaria

Povești românești, la Bichișciaba și Micherechi

CALENDAR ORTODOX

30 mai, luni – Cuv. Isaachie Mărt. și Varlaam; Sf. Mc. Natalie.
31 mai, marți – Sf. Mc. Ermie; Sf. Mc. Eusebie și Haralambie.
1 iunie, miercuri – Sf. Mc. Justin Martirul și Filosoful; Sf. Mc. Hariton, Firm și Valerian (Odovania Praznicului Învierii Domnului).
2 iunie, joi – (†) Înălțarea Domnului (Ispasul); Ziua Eroilor; †) Sf. M. Mc. Ioan cel Nou de la Suceava; Sf. Nichifor Mărt., Patr. Constantinopolului.
3 iunie, vineri – Sf. Mc. Luchilian, Ipatie, Pavel, Dionisie și Cladie; Sf. Mc. Paula.
4 iunie, sâmbătă – †) Sf. Mc.: Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculițel; Sf. Mitrofan, Patr. Constantinopolului.
5 iunie, duminică – Sf. Mc. Dorotei, Ep. Tirului; Sf. Mc. Marchian, Nicandru și Leonid (Rugăciunea lui Iisus).

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„În seara zilei de 16 mai, împrejurimea frumosului cămin cultural din Săcal răsuna de cântece și vorbe românești. Și aici ca și la Bedeu tinerii au dansat până la miezul nopții. La Săcal – comuna fiind mai mare ca Bedeu – tabăra prietenilor e și mai mare. Aici îi avem pe tovarășii G. Monoc, președintele cooperativei agricole de producție „Kossuth”, I. Văsărhelyi, contabilul, Alexandru Gaál și mulți alții. Cooperativa lor este mai tare ca cea de la Bedeu, moralul de muncă mai sănătos. Aici m-am convins definitiv că în mare măsură de nivelul cultural al locuitorilor depinde și atitudinea lor politică. Noile edificii publice de la Săcal pot fi date ca dovezi ale rezultatelor de muncă comună. Clădirea căminului cultural de aici cred că-i cea mai frumoasă și modernă din împrejurime.” (Prin trei comune bihorene: Bedeu, Apatiu și Săcal, autor: I. I., Foaia Noastră, Nr. 11, 1 iunie 1971, pag. 3)

Acum 30 de ani

„Bace Gheorghe a fost dat de slugă încă la vârsta de zece ani. Anii tinereții au trecut în muncă grea, fără alimentație îmbelșugată, fără odihnă suficientă. Era încă fecioraș, când l-au luat deja la armată și a fost dus pe frontul din Italia, pe malul Piavei, față-n față cu alți nenorociți „sacrificați” ca jertfe ale înclinațiilor ucigașe. Norocul l-a ferit de moarte și a supraviețuit dezastrului. Dar a urmat prizonieratul cu murdărie, păduchi, boli și cu foamete... Iarăși a supraviețuit. Reîntorcându-se la vatră, s-a însurat, ceea ce a însemnat pe atunci că trebuia să lucreze și mai mult decât până atunci. Zilier trudit, bace Gheorghe a lucrat pe moșii tot ce trebuia și se nimerea. Adică ducea viața grea a proletarului agricol din anii douăzeci.” (Oare are taine viața lungă și activă? autor: Teodor Martin, Foaia Noastră, Nr. 22, 31 mai 1981, pag. 7)

Acum 10 ani

„Concursul de povești a devenit deja o întrecere de prestigiu, copiii și, bineînțeles, profesorii lor, pregătindu-se cu cea mai mare sârguință. Sunt laudabile acele strădanii ca tot mai mulți elevi să vină la acest concurs cu povești din folclorul local. Poveștile din Micherechi, Bedeu, Chitighaz, Otlaca-Pustă sunt mult mai autentice pentru copiii noștri. Copiii, ca și în anii precedenți, și acum au fost împărțiți în patru grupe, după categoria școlilor de unde au sosit. Fiecare elev a prezentat povestea cu care s-a pregătit, în fața unui juriu de trei persoane (interesant este că juriul e compus de ani de-a rândul numai din femei).” (În lumea poveștilor, autor: E. Iova, Foaia românească, Nr. 21, 25 mai 2001, pag. 9)

Trei diplomați români își încheie misiunea, în această vară, în Ungaria

În cursul acestei veri, atât la Ambasada României de la Budapesta, cât și la cele două consulate ale României, de la Seghedin și Julia, vor fi schimbări de diplomați. Pe 10 iunie își încheie mandatul consulul general Ioan Fodoreanu de la Julia, care a fost investit în această funcție în toamna anului 2006, fiind primul consul general al reprezentanței diplomatice române de la Julia, deschisă pe 17 noiembrie 2006.

La sfârșitul lunii iulie își încheie mandatul și consu-

lul gerant interimar Dumitru Radu Florea, de la Consulatul General al României de la Seghedin, care lucrează în Ungaria din aprilie 2004. La consulatul din Seghedin vor veni doi diplomați noi, doamna Maria Teodora Pop, consilier diplomatic (care a mai lucrat la consulatul din Seghedin) și domnul Dan Nicolae Contantin, consilier diplomatic.

A fost rechemată în țară după o misiune de aproape șase ani și doamna Irena Comaroschi, amba-

sadorul extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Ungară. Doamna Comaroschi a condus diplomația română din Ungaria începând din vara anului 2005. Misiunea ei se va încheia la mijlocul lunii august. Domnia sa va fi înlocuită, conform propunerii ministrului român al afacerilor externe, de către Alexandru Victor Micula, care în aceste zile își încheie misiunea diplomatică în Regatul Danemarcei și Republica Islanda.

E.I.

Julia

Ședința Adunării Generale a AȚRU

Sâmbătă, 28 mai, de la ora 13.00, va avea loc următoarea ședință a Adunării Generale a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria. AȚRU se va întruni, la Julia, în sediul său de pe strada Eminescu, pentru a dezbate dările de seamă despre activitatea și bugetul din anul 2010 și pentru a întocmi planul de lucru pentru anul 2011. Pe ordinea de zi mai figurează și dezbaterile contestării Oficiului Guvernamental al județului Bichiș adresată Adunării Generale a AȚRU.

R.P.

Program de vară la Băile Cetății

De la 1 iunie, Ștrandul Cetății din Julia va trece oficial la programul de vară, ceea ce înseamnă că va fi deschis zilnic între orele 8.00 și 20.00. Intrarea principală va fi deschisă de la 10 iunie. Complexul wellness și de saună „Castello” vor funcționa cu un program neschimbat, zilnic între orele 10.00–19.00. Conform noului orar, centrul wellness poate fi vizitat și după închiderea programului băilor, de la ora 20.00 până la ora 24.00 în zilele de vineri și sâmbătă. Pentru copiii de vârstă sub 6 ani intrarea este gratuită.

A.C.

Telefonul redacției: 66/463-152

Din fototeca de 60 de ani a Fcii românești

Interiorul casei din Micherechi de pe strada Kossuth, nr. 137, în anul 1975.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Concursul de povestire, la Bichișciaba (foto: Rita Pătcas)

„Românii din Ungaria ar merita o atenție mai mare”

Cu ocazia vizitei sale de lucru din perioada 4–5 mai, secretarul de stat *Eugen Tomac* a acordat un interviu săptămânalului „Foaia românească” concludând cele văzute și cunoscute în comunitatea românească din Ungaria. Șeful Departamentului pentru Românii de Pretutindeni din cadrul Guvernului României ne-a vorbit și despre prioritățile și planul de acțiune în ceea ce privește păstrarea limbii și identității românilor din Ungaria.

Eugen Tomac

– Pentru mine a reprezentat o enormă satisfacție această vizită, pentru că timp de două zile am putut să „bat la pași”, cum se spune, o comunitate istorică cu o încărcătură deosebită, și anume, comunitatea românilor din Ungaria. Am vizitat atât localități din mediul rural și am avut întâlniri la cele două consulate ale României de la Julia și Seghedin. A fost un eveniment important. Mi-am propus ca prin această vizită să ne actualizăm lista de probleme pe care în repetate rânduri comunitatea românilor din Ungaria le-a prezentat, astfel încât să putem continua dialogul nostru permanent și în același timp, acolo unde este cazul, să fim ceva mai fermi, astfel încât aceste probleme, care ne sunt cunoscute atât nouă cât și autorităților maghiare, să poată fi totuși rezolvate. Este regretabil că încă, din păcate, mai avem chestiuni care așteaptă să fie rezolvate de ani de zile.

– Așa este, sunt unele chestiuni care se tot amână. Care ar fi totuși principalele probleme pe care le-ați enumerat? Care sunt prioritățile pentru Dumneavoastră și DRP și cum vedeți lucrurile în urma acestei vizite?

– O dimensiune aparte și un obiectiv prioritar pentru Departament îl reprezintă dezvoltarea programelor educaționale. Am observat și la Micherechi, Julia sau Bătaonia, unde am fost că, într-adevăr, este necesară o atenție deosebită a acestui sector, al educației. Atât în ceea ce privește susținerea cadrelor didactice, poate chiar, de ce nu, să încurajăm un schimb de experiențe între profesori din România și profesori români din comunitatea românească din Ungaria. În plus, am dori un schimb de experiențe între elevi din România și elevi din comunitățile românești din jurul graniței și din Ungaria, pentru că această experiență mobilizează, încurajează și convinge mai mult comunitatea românească că merită să lupte pentru păstrarea identității.

Un alt aspect important pe care l-am discutat cu membrii societății civile românești ține de subfinanțarea programelor și proiectelor comunității. Și aici mă refer și la publicații, pentru că știm cu exactitate care este situația. Din păcate, și o spun cu regret, este dramatic prin ce trece „Foaia românească” și vom depune eforturi, vom face toate demersurile necesare astfel încât, atât Guvernul român, încât și Guvernul maghiar să-și îndeplinească obligațiile ca publicația să nu aibă de suferit.

(Continuare în pag. a 4-a)

Ministrul Teodor Baconschi, în vizită în Ungaria

„Cunosc bine problemele cu care se confruntă comunitatea românească”

Ministrul român al Afacerilor Externe *Teodor Baconschi* a efectuat joi, 19 mai, o vizită în Ungaria, la invitația omologului ungar *Martonyi János*. În cadrul întâlnirilor au fost abordate teme de interes aflate pe agenda europeană, precum Strategia Dunării, Strategia UE pentru românii, finalizarea negocierilor de aderare a Croației la UE și aderarea României și Bulgariei la spațiul Schengen. Cele două părți au convenit organizarea celei de-a cincea ședințe comune de Guvern româno-ungar în toamna acestui an, în baza unei agende substanțiale, care să genereze proiecte concrete. Abordând problemele minorității românești din

Ungaria, ministrul Baconschi a subliniat că România acordă o atenție deosebită soluționării acestora. A exprimat satisfacție pentru faptul că noua Constituție a Ungariei deschide perspective reprezentării parlamentare a minorității române. În context, a evocat problema etno-business-ului, apreciind că este necesar ca autoritățile ungare să se implice mai activ pentru combaterea fenomenului. Ca aliați, România și Republica Ungară au un interes comun pentru evoluția democratică și stabilă a regiunii. În urma vizitei de la Budapesta, domnul ministru Teodor Baconschi a acordat un interviu amplu săptămânalului „Foaia românească”.

– Cu cine ați avut întâlniri oficiale în Capitala Ungariei și care au fost subiectele dezbătute?

– La 19 mai 2011, am efectuat o vizită oficială la Budapesta, la invitația omologului meu *Janos Martonyi*. Am avut un excelent schimb de opinii privind relația bilaterală și proiectele comune care sunt în desfășurare, în numeroase domenii: energie, transporturi, mediu, agricultură etc. De asemenea, am discutat despre agenda europeană și internațională, cu accent pe subiectele prioritare pentru Președinția ungară, cum ar fi aderarea României la Spațiul Schengen, Strategia UE pentru regiunea dunăreană și Strategia cadru pentru minoritatea romilor. Am purtat convorbiri deschise cu Președintele Republicii Ungare, *Pal Schmitt* și cu vicepremierul Republicii Ungare, *Zsolt Semjen*. Am solicitat permanent părți ungare să identifice cele mai bune soluții pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă comunitatea românească din Ungaria, în contextul modificărilor legislative din Ungaria, subsecvente adoptării noii Constituții.

– Cum apreciați în momentul de față situația relațiilor româno-maghiare?

– România și Republica Ungară au o relație bună, bazată pe interese comune, legături strânse de prietenie și comunitatea de valori spirituale și culturale. În acest an, se împlinesc 15 ani de la semnarea Tra-

Teodor Baconschi

tatului politic de bază în 1996, moment ce a marcat începutul unei noi dinamici a relației bilaterale. În prezent, statele noastre sunt implicate, în plan bilateral și la nivel european, într-o multitudine de proiecte concrete, dintre care: Nabucco, AGRI, interconectarea sistemelor energetice, interconectarea sistemelor de transport, Strategia UE pentru regiunea dunăreană. Ne dorim o cooperare economică amplificată și sprijinim participarea reciprocă a investitorilor noștri pe piețele țărilor noastre. Cooperarea transfrontalieră cunoaște o dinamică specială și are efecte directe de creștere a capacității de absorbție a fondurilor europene în cele două state. Totodată, această formă de cooperare favorizează relațiile umane, o mai bună cunoaștere între societățile noastre și schimbul de bune practici.

– În cadrul discuțiilor Dvs. s-au făcut referiri și la problemele cu care se confruntă la ora actuală comu-

nitătea românilor din Ungaria?

– Cunosc bine problemele cu care se confruntă comunitatea românească și le ridic constant în discuțiile cu partea ungară. Pentru noi este foarte important ca dumneavoastră, comunitatea, să ne transmiteți, permanent, situațiile problematice care apar, cât și propuneri de soluționare a acestora, pe care să le putem discuta cu partea ungară.

Acum am abordat drepturile minorității românești din perspectiva modificărilor legislative care urmează a fi făcute de autoritățile de la Budapesta, cu accent pe modificarea Legii electorale, astfel încât să fie asigurată reprezentarea parlamentară a minorităților în Ungaria, modificarea Legii minorităților, în vederea eliminării fenomenului de etno-business, și modificarea Legii cultelor, pentru oferirea statutului de biserică istorică pentru Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria.

(Continuare în pag. a 4-a)

Pe scurt...

UNGARIA, INVITATUL
SPECIAL AL „BOOKFEST”

O incursiune în lumea culturală a Ungariei, invitatul special al Târgului de Carte „Bookfest”, debateri legate de obiceiurile de lectură, alături de întâlniri cu autori consacrați, lansări de carte sau concerte se numără printre atracțiile din programul actualei ediții a evenimentului, care a avut loc, la București, în perioada 25–29 mai. La cea de-a șasea ediție a Salonului internațional de carte „Bookfest” invitatul special a fost Ungaria, țara care asigură în prima jumătate a acestui an președinția semestrială a Consiliului Uniunii Europene și de care România este legată prin vechi tradiții de dialog cultural. Printre scriitorii maghiari care au fost prezenți la târgul de la București se numără Esterházy Péter, Bodor Ádám sau Nádas Péter.

PROGRAMUL CANTEMIR,
SESIUNEA A 2-A PE ANUL
2011

Institutul Cultural Român anunță deschiderea unei noi sesiuni de depunere a dosarelor în cadrul Programului CANTEMIR – secțiunea Festival/Culture by Request. Termenul limită pentru primirea dosarelor este 17 iunie 2011, pentru participări la festivaluri care au loc începând cu 8 august, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2011, transmite Romanian Global News. Secțiunea Festival a Programului CANTEMIR se adresează organizațiilor culturale, grupurilor artistice și artiștilor din România care au fost selectați sau ale căror creații au fost selectate la festivaluri internaționale importante din străinătate.

FESTIVALUL FILMULUI
EUROPEAN, LA TIMIȘOARA

Timișoara a găzduit, zilele trecute, cea de-a IX-a ediție a Festivalului Filmului European. În cadrul evenimentului, organizat de Institutul Cultural Român, au fost rulate 10 filme europene: „Dincolo” (Suedia), „Orașul la picioarele tale” (Germania) și „Rușinea” (Spania), „Irene” (Franța), „Casa rea” (Polonia), „Complici” (Elveția), „Visătorii” (Cehia), „Regata” (Belgia) și „Tangoul țăntarilor” (Slovacia).

„Cunosc bine problemele cu care
se confruntă comunitatea românească”

(Urmare din pag. a 3-a)

La 1 iunie 2011 se va desfășura reuniunea Comitetului de specialitate româno-ungar de colaborare în domeniul minorităților naționale, în cadrul căreia vor fi analizate toate solicitările dumneavoastră și vom încerca să identificăm modalități concrete de rezolvare a acestora.

– În ce măsură urmărește România transformările legislative din Ungaria (noua constituție, legea învățământului, legile administrative) și felul în care acestea afectează comunitatea românească din Ungaria?

– Ministerul Afacerilor Externe, dar și celelalte instituții cu atribuții în domeniu, sunt preocupate constant de evoluțiile legislative din Ungaria. Urmărim cu atenție modul în care sunt reflectate recomandările din cadrul Comitetului pentru minorități în aceste acte legislative. Am prezentat convingător părți ungare propunerile noastre în ceea ce privește modificarea cadrului legislativ și elementele importante pentru dumneavoastră. Vom continua acest dialog și în perioada următoare.

– Să avem speranța că, de această dată, problemele care privesc comunitatea românilor din Ungaria vor fi accentuate în așa fel încât guvernul maghiar să le perceapă ca importante și să caute să le rezolve?

– Vă asigurăm că partea română întreprinde toate demersurile necesare pentru a soluționa problemele comunității românești. Am realizat, împreună cu colegii noștri de la alte instituții și cu Ambasada României la Budapesta, un inven-

tar complet al dificultăților pe care dumneavoastră le întâmpinați și dorim să le discutăm deschis cu partea ungară. Suntem conștienți de faptul că există o serie de probleme care trenează de foarte multă vreme și a căror întârziere a fost provocată de numeroși factori, printre care și situația economică a României și Ungariei din ultima perioadă. Vom încerca să identificăm soluțiile potrivite, care să contribuie la o îmbunătățire evidentă a situației comunității românești.

– Cea mai veche și mereu reluată problemă, în ultimul deceniu, e cea referitoare la așa-zisa autonomie culturală, propagată prin sistemul autogovernărilor minoritare. Aceste organizații cu un caracter ambiguu s-au dovedit a fi, mai degrabă, un mijloc de slăbire a identității, a încrederii minoritarilor români în viitorul lor în această țară, și – nu în ultimul rând – un mijloc de susținere a etno-business-ului. Veți propune reevaluarea acestui sistem și – implicit – a Legii minorităților, la întâlnirile bilaterale?

– Partea ungară a arătat că împărtășește preocuparea părții române privind fenomenul etno-business-ului și consecințele acestuia asupra identității comunităților minoritare. Ne-au prezentat modificarea sistemului de finanțare a autogovernărilor, care va lua în calcul și rezultate recensământului ce se va organiza la sfârșitul acestui an, dar au arătat că se dorește și modificarea Legii minorităților. Vă adresez rugămintea ca, în procesul de consultare publică ce va fi inițiat în vederea modifică-

rii Legii minorităților, să prezentați autorităților ungare toate propunerile și observațiile dumneavoastră în vederea diminuării și eliminării fenomenului de etno-business.

– Cele mai importante instituții ale românilor din Ungaria, pe lângă biserică, au rămas învățământul și presa în limba română. În ce măsură urmărește România existența și frământările acestor două elemente ale susținerii identitare românești din această țară?

– Cunoaștem foarte bine situația educației în limba română din Republica Ungară și dificultățile cu care se confruntă aceasta, la nivelul studiilor universitare, ca urmare a eliminării dublei specializări, cât și la nivelul studiilor pre-universitare, prin lipsa cadrelor didactice pregătite. Mass-media în limba română reprezintă unul din cele mai bune modalități de păstrare a identității românești. În acest context, doresc să adresez felicitări săptămânalului „Foaia românească” și colectivului redacțional al acestuia pentru activitatea extraordinară depusă în cei 60 de ani de activitate și pentru promovarea constantă a valorilor românești. Suntem convinși că veți fi în măsură să asigurați standardele de calitate de până acum, dovedind, și pe mai departe, ținuta unei publicații serioase, profesioniste, orientată spre promovarea valorilor educaționale și foarte importantă în viața comunității românești din Ungaria. Totodată, vă asigurăm că vom întreprinde toate măsurile necesare pentru a asigura continuitate săptămânalului.

E. Iova

„Românii din Ungaria ar merita o atenție mai mare”

(Urmare din pag. a 3-a)

În ceea ce ne privește pe noi, am făcut deja un demers în acest sens și fondurile pe care Departamentul le poate oferi publicației vor fi suplimentate. Dar sigur, ne-am bucura foarte mult ca și autoritățile de la Budapesta să vină în sprijinul publicației „Foaia românească”, care anul acesta serbează deja 60 de ani de existență, practic o viață de om în slujba comunității românești din Ungaria.

La fel suntem îngrijorați și de situația Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria. Cred că avem o obligație morală de a susține efortul pe care îl face Institutul de ani de zile pentru a păstra vie conștiința românească și pentru a aduce în actualitate probleme ce țin de dezvoltarea și promovarea comunității românești din Ungaria. Sunt necesare proiecte comune. Faptul că atât Ungaria

cât și România sunt state membre ale UE demonstrează încă odată că acest destin comun european trebuie dezvoltat pe toate palierele. Așa cum în România există o comunitate compactă maghiară, care are reprezentare și în Parlament și de 20 de ani ia parte la actul de guvernare, cred că de o atenție ceva mai mare ar trebui să se bucure și minoritatea română din Ungaria.

– Peste câteva zile se va întâlni din nou comisia mixtă interguvernamentală româno-maghiară. Departamentul pentru Românii de Pretutindeni va fi reprezentat în această comisie?

– Sigur, instituția noastră are un rol important în acest mecanism bilateral, care există între statele noastre, privind activitatea comisiei mixte și privind problemele minorităților. Este important să subliniez că instituția care coor-

donează această comisie este Ministerul Afacerilor Externe și din partea noastră delegația va fi condusă de către domnul secretar de stat Bogdan Aurescu, iar instituția noastră va fi reprezentată la nivel de experți, care sunt responsabili de relația cu Ungaria prin persoana doamnei Oana Matei, care m-a însoțit în vizita pe care am avut-o în Ungaria. După cum am putut observa în cele două vizite pe care le-am avut printre românii din Ungaria, aceștia au nevoie de o deosebită susținere și sprijin din partea statului ai cărui cetățeni sunt. Bineînțeles, sunt multe lucruri pe care am dori să le vedem împlinite, și aici nu am de ce să nu subliniez faptul că am fost surprins că nu am găsit în fața Catedralei Episcopale din Iula statuia Mitropolitului Andrei Șaguna, dar sperăm ca și acest lucru să se întâmple în perioada următoare. E.I.

Cum să fim români?

Cu mândrie sau modestie cuminițată, aceasta este, cred, întrebarea la care încearcă, se pare la unison, să răspundă *Mihaela Bucin* și *Gheorghe Ruja* în numerele din 29 aprilie și 13 mai 2011 ale *Foii românești* în „Scrisoare către un prieten care mă vrea mândră”, respectiv „Nici mândrie, dar nici rușine...” Într-o singură chestiune apare o disensiune între cei doi români: Gh. Ruja nu crede că mândria națională a ungurilor („sunt mândru pentru că sunt ungur”) le stă mai bine decât altor popoare, reflecție la afirmația Mihaelei Bucin: „Eu, mândrie de român nu am!”, totuși, cel care citește cu atenție opinia celor doi intelectuali nu poate să nu observe deosebiri care se reflectă în felul cum este abordat și dezbătut același subiect, ilustrând teza după care identitatea etnică este răsfrângerea în sufletul nostru a evenimentelor istorice, sociale și culturale în cadrul cărora ne-am socializat.

Cei doi parteneri de discuție nu-și pun întrebări mult mai grave pentru un român, ca, de exemplu, „Cum devine cineva român?”, „Se merită să fii român?”, „V-ați dori să fiți român?”, „Cum poate fi cineva român?”, „De ce și-ar dori cineva să fie român?” etc., întrebări cu ceva mai sofisticate, pe care de altfel s-ar cuveni, în sfârșit, să ni le punem și noi. Nu, deoarece ei sunt români, întrebarea e cum ar trebui să fim români? *Mihaela Bucin*, venită dintr-o altă parte a neamului românesc și dezamăgită de sloganurile naționale lipsite de fond din anii tinereții („Din gura românilor nu mi-a plăcut cum sună!”), ne pune să ne confruntăm cu realitățile vieții românilor de aici, cu atitudinea lor față de valorile culturale românești, prin urmare cu ceea ce nu fac pentru a-și perpetua românismul lor. Just, just, zic eu, cititorul, totuși...

De ce suntem cum suntem? Aici începe buclucul. E o întrebare la care când un român născut aici încearcă să răspundă, pentru românul care s-a format din punct de vedere intelectual într-o lume pur românească, totul se reduce la o simplă justificare.

Știu din propria experiență. Trăind în totdeauna în minoritate, viața românilor de aici este o luptă de mai multe secole pentru su-

praviețuire, luptă pe care au pierdut-o definitiv atunci când din cele cca. 3 milioane au rămas numai vreo 30 de mii. De atunci au trecut exact 91 de ani.

Frustrarea, complexele lor se explică prin faptul că românii de aici niciodată nu au putut fi ei înșiși. Cel care trăiește în „supunere”, în dependență de „celălalt”, nu poate fi „el însuși”. „Ei înșiși” au putut fi cei care s-au scufundat în marea majorității.

De altfel, fără „mândrie” națională și locală, de fapt fără „descoperirea” valorilor locale culturale ale comunităților umane din care

facem parte nu ne-am fi trezit niciodată la conștiință de neam. În altă ordine de idei, este evident faptul că, deși timp de 7-8 decenii am trăit într-o totală izolare de restul neamului și valorile culturale locale constituiau singurul pilon de care ne legam catargul, fără o schimbare de atitudine și eforturi deosebite din partea membrilor comunității nu numai că nu e posibilă supraviețuirea noastră etnică, ci ne și compromitem și lăsăm impresia unor pseudo-români. S-au schimbat vremurile, trebuie să ne schimbăm și noi ca să putem profita de posibilitățile oferite de societățile deschise din cadrul Europei unite, înainte de toate de cele pe care România ni le pune la dispoziție. Altfel rămânem cu „mândria națională” spusă și nedovedită. Articolul profesoarei Bucin se termină cu o idee care în aparență este aproape de „mândria” lui Gh. Ruja, în realitate reflectă însă o altă atitudine, incomodă pentru unii, dar inevitabilă pentru cei care doresc să fie „mândri” nu numai de originea lor, ci să-și și „iubească” neamul din care se trag, ceea ce presupune o legătură mai strânsă și o mai mare adeziune.

Pe Gh. Ruja îl „deranjează” ghirlanda de „mândrie” din noua Constituție a Ungariei, punându-l pe gânduri și sugerând ideea că nu este ușor să fim români într-o țară cu un trecut glorios la care se fac zilnic referiri și care până în zilele noastre e demn de a nutri o ideologie națională pe care țările vecine o consideră demult perimată, motiv pentru care, probabil, M. Bucin respinge utilizarea termenului de „mândrie”. Aceasta nu poate însemna însă că termenul în discuție nu ar putea fi folosit de către un român și el nu are motive de a fi mândru de realizările culturale și științifice ale poporului său.

Introducerea rolului pe care îl are recreștinismul în prezervarea națiunilor este ambiguă din moment ce, dacă la români și alte popoare din Estul Europei, ortodoxia a avut un rol determinant, la unguri a constituit mai mult un mijloc de înfrângere al păgânismului și al convertirii altor popoare la catolicism. De altfel, tocmai Gh. Ruja evocă din Biblie pasaje prin care combate „mândria” și „trufia” ungurilor care au dus la introducerea în Constituție a unui articol nerelevant din punct de vedere național. Islamismul nu a jucat un rol asemănător la popoarele de religie mahomedană?

Mai importantă este pentru cititor însă evocarea antonimelor „mândrie”, „rușine”, dat fiind că azi, a vorbi de „rușine” națională este un anacronism istoric. Și, în caz că mai există, rușine ar trebui să îi fie nu minoritarului, ci majoritarilor!

Sentimentul de inferioritate derivă din o „lege nescrisă”, dar sugerată de sus în jos, de-a lungul a mai multor secole printr-o sumedenie de mijloace pe care cetățeanul de rând nu le observă, iar reprezentanții minorităților, mai nou, nu îndrăznesc să le „observe”. Pentru cei care nu înțeleg la ce mă refer, să citească, pe lângă înfloriturile retorice, și introducerea Legii de bază din care vor afla fără nici o dificultate că minoritățile din Ungaria fac parte din nou din comunitatea politică maghiară, cum au fost întotdeauna. Prin urmare, naționalitățile „copiază națiunea majoritară” pentru că de-a lungul veacurilor le-au „convins” că vor fi și ele mai „deosebite” și mai „valoroase”. (Cont. în pag. a 10-a)

Pe scurt...

CHITIGHAZ

La concursul OÁTV de limba română, organizat în luna aprilie, *Maria Olteanu*, eleva clasei a 7-a a școlii generale din Chitighaz a obținut locul III pentru cunoștințele sale la limba și literatura română.

JULA

Clubul pensionarilor români din orașul bichișean va avea o nouă întâlnire vineri, 27 mai, la sediul ATRU. De această dată, pensionarii vor sărbători prietenii care au avut ziua numelui în lunile trecute. Întrunirea vârstnicilor va începe la ora 15.00.

OTLACA-PUSTĂ

Duminică, 29 mai, sătulețul bichișean va sărbători copiii. Aceștia sunt așteptați dimineața de la ora 10.00 cu castele gonflabile, trambulină, posibilitate de călărit și altele. Pe tot parcursul zilei se vor ține ateliere de creație, concursuri distractive.

SZENTENDRE

Autogovernarea Românească din Szentendre, în colaborare cu Societatea Culturală a Românilor din Budapesta, organizează o serată literară la Szentendre, frumosul orașel în stil mediteranean al Ungariei. Evenimentul va avea loc, vineri, 28 mai, de la ora 17.00, în sala festivă a primăriei orașului (piața Városház, nr. 3.).

MICHERECHI

În preajma Zilei copilului, conducerea școlii din localitatea bichișeană dedică ziua de 3 iunie distracției și sportului. Alături de activitățile sportive, profesorii și elevii vor găti împreună, fiind întâmpinați și de prieteni din Oradea, de la Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”. Cu două zile mai târziu, duminică, 5 iunie, în organizarea tinerilor ortodocși din Micherechi va avea loc a doua ediție a Zilei dedicate orfanilor de la Casa de copii din Salonta. Aceștia vor primi o întreagă zi de bucurie, plină de afecțiune și dragoste din partea tinerilor și a localnicilor.

JULA

Muzeul Corvin și Cetatea din Julia organizează sâmbătă, 18 iunie, „Noaptea Muzeelor”. În cadrul programului vor avea loc concerte și prezentări legate de viața cetățitorilor de altădată. Evenimentul va avea loc în parcul de la cetate.

Al 35-lea Congres al Cultului Creștin Baptist din România

Dr. Otniel Ioan Bunaciu – reales președinte

Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România (UBCB) și-a desemnat, la Timișoara, noul Comitet Executiv pentru următorii 4 ani. La Congres au participat peste 900 de delegați cu drept de vot, fiind înregistrată cea mai mare participare din istoria Cultului Creștin Baptist din România. Președinte a fost reales *prof. dr. Otniel Ioan Bunaciu*, profesor universitar și decan la Facultatea de Teologie Baptistă a Universității București și la Institutul Teologic Baptist din București.

În urma alegerilor desfășurate sub îndemnul „Unitate în Lumina lui Isus Hristos”, cu ocazia celui de-al 35-lea Congres al UBCB din România, la Timișoara, în perioada 19–20 mai, delegații bisericilor baptiste cu statut juridic au votat noua structură a Comitetului Executiv care va reprezenta Uniunea în următorii 4 ani, în plan național și internațional. Președinte a fost reconfirmat *prof. dr. Otniel Ioan Bunaciu* care, dintr-un număr total de 922 voturi valid exprimate a primit 489. Secretar general a fost reales *dr. Ionel Tuțac*, iar secretar general adjunct pastorul *Ilie Milutin*. Vicepreședinte și res-

ponsabil cu activitatea de misiune creștină a fost reales *Viorel Candrianu*, vicepreședinte cu activitatea pastorală a fost reconfirmat *Ilie Cornel Tinco*, vicepreședinte responsabil cu educația a fost reales *dr. Paul Negruț*, iar vicepreședinte din partea Convenției Maghiare a fost reconfirmat *dr. Jozsef Kovacs*. Cel de-al 35-lea Congres al Cultului Creștin Baptist din România a fost găzduit de Biserica Baptistă Betel din Timișoara. Mesajul principal al Congresului a fost rostit de invitatul special, *John Upton*, Președintele Alianței Mondiale Baptiste. Au mai adus saluturi pastorii *Valeriu Ghilețchi*, Pre-

ședintele Federației Europene Baptiste, *Avram Dega*, reprezentantul baptiștilor români din Serbia și *Daniel Brânzei*, președintele Asociației Baptiste Române din SUA și Canada. În cadrul lucrărilor Congresului au fost prezentate rapoartele diferitelor departamente ale UBCB din România, viziunea candidaților și îndemnuri pentru activitatea de slujire. A fost evocată, pe scurt, istoria celor 90 de ani de existență ai Seminarului Teologic Baptist din București și a fost prezentat raportul celor 20 de ani de activitate ai Universității Emanuel din Oradea. Dr. Otniel Ioan Bunaciu a mulțumit Uni-

nii pentru felul în care s-a reușit depășirea nevoilor ivite pe parcursul celor patru ani din primul său mandat, reafirmându-și credința că mișcarea baptistă are un viitor frumos în mâinile lui Dumnezeu. Secretarul general, *dr. Ionel Tuțac*, a subliniat importanța preschimbării autorizațiilor de funcționare a bisericilor baptiste, deoarece documentele eliberate înainte de anul 2008 nu mai sunt valabile. Vicepreședintele cu educația, *dr. Paul Negruț* a propus un amendament la Legea Educației care să corecteze obligativitatea pensionării cadrelor universitare la vârsta de 65 de ani. Delegația Comitetului

Executiv al UBCB din România a fost primită de președintele Consiliului Județean Timiș, domnul Constantin Ostaficiuc, prilej cu care a fost organizată o conferință de presă la Direcția de Cultură și Patrimoniu Național al Județului Timiș. Comunitatea Creștină Baptistă Oradea a fost reprezentată la Congres de bordul director format din pastorii *Petru Vidu*, *Florian Negruț*, *Dorin Hnatiuc*, *Mihai Micula*, *Alin Faur*, însoțiți de pastori și delegați ai bisericilor baptiste din Bihor și Satu Mare. Lucrările celui de-al 35-lea Congres al UBCB din România s-au încheiat cu un serviciu religios. Sorin Petrace

Președintele Alianței Mondiale Baptiste s-a întâlnit cu Președintele României

Președintele României, *Traian Băsescu*, a avut o întrevvedere, la 17 mai, la Palatul Cotroceni, cu *John Upton*, președintele Alianței Mondiale Baptiste, în cadrul unei delegații din care au făcut parte *Otniel Bunaciu*, președintele Cultului Creștin Baptist din România și *Ionel Tuțac*, Secretar General.

Cu această ocazie, președintele *John Upton* a exprimat aprecierea Alianței Mondiale Baptiste pentru libertatea religioasă care există în România și pentru oportunitățile pe care le

au baptiștii din România să contribuie la viața socială din țara lor (în special în proiecte umanitare și în

educație). Președintele Alianței Mondiale Baptiste a transmis mulțumirile pentru sprijinul oferit de bap-

tiștii din România cu ocazia cutremurului din Haiti.

Președintele *Traian Băsescu* a subliniat importanța participării echitabile și benefice a tuturor Cultelor și Bisericilor creștine din România la binele comun, în acord cu principiile garantate prin Legea privind Libertatea Religioasă și Regimul General al Cultelor din România.

Președintele Alianței Mondiale Baptiste a subliniat faptul că în momentul de față România reprezintă un model demn de urmat în privința relațiilor din-

tre Biserică și Stat, în spiritul cooperării și al solidarității. De asemenea, *John Upton* a mulțumit pentru sprijinul acordat școlilor baptiste din România.

La fel, șeful statului și-a exprimat recunoștința față de contribuția comunității baptiste din România la fondul umanitar al Alianței Mondiale Baptiste destinat victimelor din Haiti și Japonia, subliniind importanța misiunii sociale promovate de Cultul Creștin Baptist în societatea românească și în lume.

R.P.

Despre sfârșitul lumii

„Despre ziua aceea și despre ceasul acela nimeni nu știe... numai Tatăl”

De curând, o veste îngrijorătoare pentru unii, de necrezut pentru alții a fost răspândită pe mai toate canalele de televiziune, și anume, anunțul iminent al sfârșitului lumii. Ba s-a mai stabilit și data exactă a acestuia, de către un pastor american, adică pe 21 mai. Dar pentru credincioșii Bisericii noastre Ortodoxe data de 21 mai reprezintă doar sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena, de numele cărora se leagă legea prin care creștinii își pot manifesta în mod liber credința și nicidecum sfârșitul lumii.

Deși pare o temă atât de importantă pentru oameni, în general, ea anunțând sfârșitul întregii existențe, pentru Biserica Ortodoxă din totdeauna informații de acest fel au fost privite cu multă reticență. Nu pentru că s-ar nega acest eveniment deosebit din viața istoriei lumii, ci pentru că el este perceput într-un cu totul alt fel decât viziunea catastrofică sau spectaculoasă, aducătoare de rating, care pare să fie promovată și de către televiziune.

Mai întâi trebuie știut faptul că nimeni dintre oameni, potrivit învățaturii de credință ortodoxă, bazată pe Sfânta Scriptură, nu poate să știe data exactă a acestui eveniment, lucru afirmat clar în Sfânta Evanghelie după Marcu (capitolul 13, 32): „Iar despre ziua aceea și despre ceasul acela (al sfârșitului lumii, adică) nimeni nu știe,

nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl.” Sau în cartea numită Faptele Apostolilor (capitolul 1, 7), Mântuitorul le răspunde ucenicilor Săi, curioși și ei, la rândul lor, să afle despre sfârșitul lumii, care în

viziunea lor corespunde cu momentul în care va fi restabilită împărăția poporului Israel, că „Nu este al vostru a ști anii sau vremurile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa”.

Industria cinematografică, în căutare de subiecte spectaculoase și părând să se sprijine pe surse sigure (ca de pildă Apocalipsa după maiasi), a lansat un adevărat gen de filme care scot în evidență manifestări terifiante legate de distrugerea lumii și a oricărei formă de viață de pe pământ. Poate și din cauza acestei perspective sumbre, asociată cu teama care constituie una dintre componentele inevitabile ale existenței umane, oamenii sunt tentați să dea crezare unor astfel de vești alarmiste.

Iar cultele neo-protestante vorbesc adeseori în învățatura lor de credință despre sfârșitul lumii, bazându-se pe cuvinte ce se găsesc în Sfânta Scriptură a Noului Testament, dar scopul lor este vădit

altul decât cel mediatic sau cinematografic. Se urmărește, pe de o parte, afirmarea unei convingeri proprii despre o anumită viziune asupra lumii și a viitorului ei, pus în legătură cu Dumnezeu, dar pe de altă parte se poate ajunge, din păcate și la această adevărată exagerare, neconfirmată de scrierile biblice, a posibilității de a stabili o dată exactă a sfârșitului lumii, contrazicând astfel însăși cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos enunțate anterior.

Este adevărat că în același capitol al Evangheliei după Marcu (13) și în capitolul 24 al Evangheliei după Matei, găsim cuvântarea Domnului Iisus Hristos despre sfârșitul lumii și semnele care îl vor însoți (tulburările, războaiele și

suferințele cutremurătoare care vor fi premergătoare; propovăduirea Evangheliei la toate neamurile; schimbarea cursului firesc al elementelor naturii; venirea din nou în lume a Fiului lui Dumnezeu pe norii cerului, cu slavă și putere multă, însoțit de semnul Sfintei Cruci), lucruri care ar trebui să dea de gândit oricărui creștin despre importanța și gravitatea unui astfel de eveniment și despre seriozitatea în care trebuie el abordat. Se evidențiază prin aceasta că lumea nu va continua la nesfârșit în forma ei actuală și că vor exista schimbări esențiale, în care un rol determinant îl are raportarea omului și a lumii, în general, la Persoana Mântuitorului Iisus Hristos și la activitatea Sa, acceptată sau nu, prin credință. Acest eveniment poate avea, însă, și

un element dător de speranță, pentru că în forma actuală a istoriei sunt consemnate foarte multe nedreptăți și neîmpliniri, care nu vor mai exista în lumea viitoare.

Dar accentul trebuie să cadă în primul rând pe o asumare responsabilă a vieții noastre actuale (să nu uităm și vorba românească, extinsă la un nivel mai larg: „cum îți așterni, așa vei dormi”) și pe o conștientizare a importanței legăturii personale cu Mântuitorul Iisus Hristos, deosebit de benefică pentru orice credincios atât în lumea aceasta, cât și în cea care va veni și mai puțin pe elementul de spectaculozitate, aducător de neli-niște, în felul cum el a fost promovat.

† Siluan,
Episcopul Eparhiei Ortodoxe
Române din Ungaria

APEL

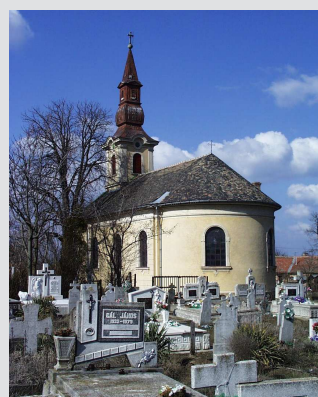
Pentru sprijinirea realizării pisaniei bisericii din Otlaca

Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă lansează un apel pentru sprijinirea bisericii ortodoxe române din localitate. În prezent, biserica se renovează din fonduri europene, urmând ca la finalizarea lucrărilor să fie sfințită, în a doua parte a lunii iunie. Potrivit unei tradiții din Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, aplicată la mai multe biserici, la momente speciale se așează o pisanie în interiorul sau exteriorul bisericii. Datorită faptului că biserica din Otlaca nu dispune de fonduri pentru executarea unei pisanii, conducerea bisericii s-a adresat asociației culturale pentru sprijin financiar. Astfel, asociația face un apel tuturor românilor din Ungaria, precum și oamenilor de bine din România să ajute biserica din Otlaca.

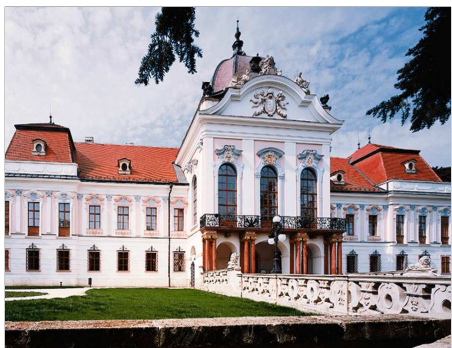
Donațiile pot fi transferate pe contul:

53500614-11751573

Kevertes és Vidéke Takarékszövetkezet –
A Pusztatottlakai Román Ortodox Templom javára
(Sprijin pentru Biserica Ortodoxă Română din Otlaca-Pustă)

Întâlnirea bisericilor la o conferință internațională de la Gödöllő

În zilele de 1–3 iunie, la Palatul Regal din Gödöllő va fi organizată o întâlnire internațională a cultelor creștine, evreiești și musulmane. La acest dialog creștin, din partea Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria, va participa Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și pr. protopop Marius Maghiaru de la Budapesta. Din partea României va fi prezent la întâlnire și Adrian Lemeni, Secretar de Stat pentru Culte în Ministerul Culturii și Cultelor de la București. Cu amănunte vom reveni.

A.B.

Concurs de povestire „Vasile Gurzău”, la Micherechi

Cu nouă ani în urmă s-a inițiat la școala generală din Micherechi să se organizeze un concurs de povestire, care să poarte numele regretatului povestitor local, Vasile Gurzău. Astfel, cea mai nouă ediție a avut loc joi, 19 mai, la Căminul Cultural din localitate, ediție la care s-au înscris numeroși povestitori de la școala generală din Micherechi, care de care mai talentați, printre care s-au numărat și copii din România, de la Vânători, Satul Nou și Mișcuța.

Profesoara *Anica Solcan* a deschis concursul, care a început dimineața la ora 9.30. Atmosfera de poveste a fost precedată de o scurtă evocare despre momente din viața povestitorului Vasile Gurzău, de către *Bianca Madarasi*, elevă în clasa a 7-a.

Juriul a fost alcătuit din profesoare pensionare, *Maria Martin* (doamna Martin cea bătrână) și *Ana Dulău Cozma*, *Maria Gurzău Iova*, bibliotecară pensionară și *Maria Condorș Petrușan*, bibliotecară actuală a satului. Juriul a ascultat poveștile celor peste treizeci de copii din cursul inferior și superior, care, după cum ne-a spus doamna Martin, „au rețut poveștile și au accentuat foarte frumos”. După prezentarea poveștilor, doamna Maria Martin a vorbit despre modul de exprimare al copiilor și despre bucuria de a vedea atâția copii talentați: „Sunt foarte fericită că am putut fi și la acest concurs în mijlocul vostru, pentru că ne-ați oferit astăzi o zi plină de surprize. Sunt fericită și pentru că am auzit din

gura voastră poveștile bătrânilor noștri, dar mai ales pentru poveștile lui bace Vasile Gurzău”, a mai adăugat doamna Maria Martin.

Sala a fost luată cu asalt de elevii mai mici, după care au urmat elevii din cursul superior, mulți concurenți emoționați, îmbărbătați de învățători, profesori, părinți și bunici. Copiii s-au prezentat în fața juriului cu câte o poveste pe care au învățat-o zile în șir. În timp ce juriul a decis cine să fie premiați, lucru care le-a dat mult de gândit, deoarece foarte mulți povestitori au fost bine pregătiți, elevii și profesorii s-au deplasat în fața bibliotecii pentru a depune coroane de flori la placa comemorativă așezată pe peretele bibliotecii din centrul satului în amintirea lui Vasile Gurzău.

Din cele 30 de povești prezentate, 9 au fost premiate, iar 8 au obținut din partea juriului câte-o mențiune: *David Croitor* (cl. 6), *Alexandra Bigu* (cl. 7), *Timotei Igaș* (cl. 5), *Evelin Iuhas* (cl. 6), *Dora Goron* (cl. 4), *Sebastian Iuhas* (cl. 1), *Leonard Iuhas* (cl. 1) și *Devald Varga* (cl. 5). Pentru participarea la concursul de povești au primit mențiuni din partea juriului și elevii din România: *Iasmina Bejan* (cl. 8), *Cezar Pașca* (cl. 8), *Boglárka Pallagi* (cl. 7) și *Bianca Bader* (cl. 7).

De la școala din Micherechi, la clasele 1-2, cel mai bun povestitor a fost *Ruben Martin*, la clasele 3-4, *Lavinia Bogdan*, iar la clasele 5-8 a spus povestea cel mai expresiv *Carina Iuhas*.

Ana Cioca

În categoria claselor 1-2 au câștigat:

Locul I: Ruben Martin (cl. 2)

Locul II: Petru Iova (cl. 1)

Locul III: Dora Nagy (cl. 2)

În categoria claselor

3-4 au primit premii:

Locul I: Lavinia Bogdan (cl. 4)

Locul II: Kevin Miron (cl. 3)

Locul III: Cristina Cozma (cl. 3)

În categoria claselor 5-8 au fost premiați:

Locul I: Carina Iuhas (cl. 7)

Locul II: Andreea Coita (cl. 5)

Locul III: Lois Ruja (cl. 5)

La Bichișciaba, zeci de copii au interpretat basme și fabule românești

Fotomontaj în pagina a 16-a

Pentru a 17-a oară a fost organizat, la Bichișciaba, de către Autogovernarea Românească a orașului, concursul de povestire în limba română, care a inclus și un concurs de desen. Sâmbătă, 21 mai, elevii școlilor bilingve și cei în care

româna se predă ca obiect de studiu s-au adunat în curtea Casei Poveștilor din Bichișciaba.

După cuvântările de deschidere, concurenții au fost îndreptați spre patru săli, unde concursul s-a desfășurat în cinci categorii: cla-

sele 1-2, 3-4, 5-8 din școlile bilingve și 1-4, 5-8 din școlile în care româna se predă ca obiect de studiu.

La fiecare categorie, juriul a fost alcătuit din câte trei membri, profesori, învățătoare sau educatoare. ➤

Concursul de povestire

Școli în care româna se predă ca obiect de studiu:

Clasele 1-4

Locul I – *Boglárka Emese Kovács* (Apateu)

Locul II – *Eva Boglárka Otlăcan* (Leucușhaz)

Locul III – *Henrik Bácsi* (Pocci)

Premiu special – *Norbert Molnar* (Apateu)

Clasele 5-8

Locul I – *Sabina Anita Szabó* (Apateu)

Locul II – *Timea Mikló* (Leucușhaz)

Locul III – *Antoni Raul Morariu* (Pocci)

Premiu special – *Iuliana Eva Szabó* (Apateu)

Școlile bilingve:

Clasele 1-2

Locul I – *Ruben Martin* (Micherechi), *Sebastian Iuhas* (Micherechi)

Locul II – *Aron Păcșas* (Jula), *Zoltán Kaszai* (Bătania)

Locul III – *Toma Spulnyik* (Săcal), *Dora Nagy* (Micherechi)

Premiu special – *Erik Bojk* (Aletea)

Clasele 3-4

Locul I – *Cristofer Cozma* (Jula), *Marius Kovács* (Jula),

Sorana Iana Hajnal Putin (Bătania)

Locul II – *Andreea Olteanu* (Chitighaz), *Réka Hanyecz* (Jula),

Liliana Daniel (Chitighaz)

Locul III – *Daniela Sztrein* (Chitighaz), *Vanessa Iurasoc* (Micherechi),

Cristina Cozma (Micherechi)

Premiu special – *Réka Burzuc* (Săcal)

Clasele 5-8

Locul I – *Carina Iuhas* (Micherechi), *Alexandra Bigu* (Micherechi)

Locul II – *Graciela Kovács* (Jula), *Adrian Duma* (Bătania)

Locul III – *Estera Ardelean* (Jula), *Andreea Coita* (Micherechi)

Premiu special – *Vasile Kókai-Szabó* (Chitighaz)

Premiile Consulatului General al României la Jula –

Zsolt Ardelean (Jula), *Bence Nyári* (Jula), *Aneta Buka* (Bedeu),

Lili Rocska (Săcal)

Premiu special – *Petru Iova* (Micherechi)

Concursul de desen

Locul I – *Eva Boglárka Otlăcan* (Apateu), *Aron Păcșas* (Jula), *Toma Tokai* (Apateu), *Iuliana Szabó* (Apateu), *Lili Rocska* (Săcal), *Vivien Tamás* (Apateu)

O oră de istorie în Parlamentul Ungariei

În zorii zilei de 9 mai, razele soarelui ne-au deșteptat în tren mergând spre Budapesta. Alături de 19 colegi de școală, însoțiți de profesorii noștri de istorie *Andreea Cefan Szántó* și *Robert Selejan*, am avut ocazia de a vizita Parlamentul Ungariei. Oficiul Relațiilor Sociale al Parlamentului ne-a pregătit în prealabil un program variat pentru această zi ca o oră de istorie excepțională.

La sosire ne-a întâmpinat doamna *Kerekes Margit*, care ne-a fost ghid toată ziua, ea ne-a însoțit peste tot. Pe această zi am vizitat Parlamentul grupuri de liceeni din patru școli. La început, în cadrul unui scurt tur de vizită, ni s-a oferit posibilitatea să facem câteva fotografii în cele mai diferite locuri, prezentându-ne pe scurt istoria clădirii, a construcțiilor acestora.

Primul nostru drum ne-a dus în Camera deputaților, unde ne-a primit *dr. Kocsis Máté*, conducătorul adjunct al fracțiunii Partidului Tinerilor Democrați. Domnul Kocsis ne-a vorbit mai ales despre viața unui politician, despre ce funcții poate îndeplini, cum își petrece o zi, cum poate deveni cineva politician și despre munca depusă în cadrul fracțiunilor. După ce i-am putut adresa și noi câteva întrebări, am aflat că deseori lucrează 14 ore pe zi, că dânsul nu are bodyguard și că nu se teme nici pe stradă. Ne-a vorbit despre ce seriozitate și disciplină se cere de la membri din fracțiuni și că se exclud cei care încalcă regulile sau nu votează precum s-a stabilit.

Pe la ora 11, ni s-a cerut să „fondăm” partide, împreună cu elevii celorlalte școli, să alegem câte un președinte, ca apoi să participăm la un concurs legat de noțiuni despre Parlament. Juriul a fost alcătuit din profesorii însoțitori. M-am bucurat foarte mult când, la capătul întrecerii, grupa noastră a câștigat. Premiul a fost un tort și sigur că și ceilalți au primit câte o felie. După o mică plimbare am fost invitați la o „recepție”, prânz, unde ni s-au servit pogăcele, sandvișuri și apă minerală.

De aici ne-am dus în Camera deputaților, unde se desfășura ședința parlamentară. Sala aceasta mi-am imaginat-o mult mai mare pe baza celor văzute pe micul ecran. Noi ne-am așezat pe balcon, unde pot să între vizitatorii și reprezentanții mass-media. Ședința a fost condusă de *Kövér László*, președintele Parlamentului Ungariei. Am ascultat o prelegere pe tema daunerilor cauzate de îngheț. Am văzut și câțiva deputați care

în timpul ședinței discutau la telefon, lucrau la calculator.

De aici am mers să vedem o mică prezentare a cinci membri ai Regimentului Gărzii de onoare. Ei

ocrotesc cei mai însemnați politicieni. Ne-au vorbit despre munca lor, ne-au arătat uniforma, precum am putut să atingem și săbiile de la brâu lor.

Următorul loc pe care

I-am vizitat a fost biblioteca impozantă. Acest loc mi-a plăcut cel mai mult. E un loc liniștit, comod, cu lămpi pentru fiecare cititor, cu scări mobile și uriașe. Cu siguranță că acolo se poate citi și învăța în cea mai mare liniște. Am aflat că sunt și săli speciale pentru cercetări, cu ferestre ce se deschid spre Dunăre, am văzut cum funcționează sistemul de împrumutare a cărților.

În continuare, am vizionat sala unde e așezată coroana, macheta Parlamentului și hala cupolei. A fost foarte interesant să aflăm că becurile din candelabru sunt schimbate cu ajutorul unei scări din interiorul candelabrului, pe care muncitorii coboară. M-a impresionat să aflu că Parlamentul are mărimea a două terenuri de fotbal, 29 de scări interioare și construcția clădirii a necesitat circa 500 de mii de pietre prețioase și 40 de kilograme de aur. Clădirea pentru mine seamănă unui labirint.

Am fost pentru a doua oară în clădirea Parlamentului, dar m-a uimit și acum frumusețea arhitecturală, precum a fost interesant să aflăm amănunte și din viața unui deputat parlamentar.

Daniel Repisky,
clasa a 10-a, Liceul
„N. Bălcescu” din Jula

La Bichișciaba, zeci de copii au interpretat basme și fabule românești

➤ Copiii au dat dovadă și de data aceasta de o pregătire serioasă, conștiințioasă, basmele și fabulele în limba română creând o adevărată lume de povești. Alături de poveștile povestitorilor români din Ungaria, Teodor Șimonca, Vasile Gurzău și Mihai Purdi, au fost interpretate și povești ale autorilor străini. Școlarii din Bedeu, Săcal, Leucușhaz, Pocei, Apateu, Bătania, Chitighaz, Aletea, Jula și Micherechi, nu numai că au învățat pe de rost poveștile de câte 3-10 minute, dar s-au străduit să le interpreteze într-un mod cât mai amuzant, micii povestitori in-

trând parcă în pielea personajelor din povești. După ce toți cei în jur de 60 de copii și-au prezentat poveștile, juriul a analizat și a decis clasamentul. După o lungă pauză de așteptare și cu atât mai multe emoții ale copiilor, organizatorii au anunțat rezultatele. (*Vezi tabelul*) Copiii clasati pe primele trei locuri și cei cu mențiune și-au preluat cu mare bucurie premiile frumoase, printre ele fiind și premiul Consulatului General al României de la Jula, înmănat de consulul general *Ioan Fodoreanu* și cadourile săptămânalului *Foaia românească*. Unul dintre sponsorii principali

ai evenimentului a fost Autogovernarea Românească a Județului Bichiș. Președintele Autogovernării Românești din Bichișciaba, *Gheorghe Gros*, și președintele juriului, *Petru Selejan*, directorul școlii din Aletea, au mulțumit pregătirea conștiințioasă și participarea fiecărui concurent, precum și ajutorul acordat de către părinți și profesori, invitându-i să se întâlnească și la anul la concursul de povestire și desen din Bichișciaba. Ediția 2011 a concursului s-a încheiat la restaurant, autogovernarea oferind o masă de prânz pentru toți participanții.

R.P.

Cum să fim români?

(Urmare din pagina 5)

Exact ca stăpânii patriei comune (vezi definiția națiunii politice!). Ungurii și-au tratat naționalitățile cum i-au tratat turcii pe români și Habsburgii și nemții pe unguri, odinioară. Stăpânul dezorganizează, subminează disciplina și moralul celui „supus”. Mai târziu, minoritățile naționale în toate statele centralizate, de dragul unei democrații amăgitoare, au fost constrânse la o permanentă și inegală luptă pentru egalitatea în drepturi și egalitatea în șanse. Din această luptă a ieșit învingător totdeauna deținătorul puterii statale. E util să reținem memento-ul ungurului transilvănean Kurkó Gyárfás, care spunea între cele două războaie mondiale: „Atâtea drepturi vom avea, câte vom fi capabili să ne cucerim prin luptă susținută. Destinul național constituie o permanentă luptă”.

Cum să fim români? Cu mândrie și modestie cumintă! Dar toate acestea mai au importanță numai dacă citim cu atenție dialogul la care ne referim. Scrierile celor doi conțin tot ceea ce ar trebui să facem, fără nici o intervenție exterioară. Căci, într-adevăr, „nu poți fi mândru de ceea ce ai realizat alții, ci nu mai de ceea ce realizezi tu ca român, prin efortul tău”. Demn de remarcat e și celălalt avertisment: „fiecare să-și facă datoria în perimetrul său: părintele în familie, pedagogul la școală, la grădiniță, slujitorul bisericesc și enoriașul la biserică ș.a.m.d.” Cine-i va obliga să-și facă cu toții datoria? Cum vom avea grădinițe mai bune și mai românești? Cum vom avea școli generale mai bune și mai românești? Și cum vom avea un liceu mai bun și mai românesc? Cine va convinge confesiunile să-și restabilească locul pe care odinioară l-au îndeplinit în păstrarea identității? Iată câteva întrebări asupra cărora ar trebui să medităm. Evident, ale noastre (ale tuturor!) sunt datoria și responsabilitatea! Tribuna de dezbateri a problemelor noastre este actualmente atelierul micherechian, care îi așteaptă pe toți cei care sunt responsabili de destinul nostru. Și paginile acestui săptămânal stau la dispoziția celor care au un cuvânt de spus. Numai noi putem să ajutăm Ungaria și România, ca să ne poată ajuta. Numai astfel, trecând la fapte și depășind o sumedenie de lucruri pseudo-românești, mai avem dreptul să umblăm cu fruntea ridicată.

Gh. Petrușan

„Deschiderea hotarelor Schengen” cu bicicletă, canoe, călare și pe jos

La inițiativa asociațiilor „O Sută de Picioare” și Parcul Natural al Văii Crișurilor din Bichișciaba, cu sprijinul administrațiilor publice din municipiile înfrățite Beiuș și Bichișciaba, în perioada 1–5 iunie se organizează acțiunea transfrontalieră „Deschiderea hotarelor Schengen”.

Cu această manifestare, se dorește atragerea atenției asupra efectelor pozitive a hotărârilor UE, a valorificării fructuoase a patrimoniului cultural și natural comun, deschiderea de noi perspective în turismul regiunilor orașelor Bichișciaba și Beiuș, prin o nouă dimensiune a relațiilor transfrontaliere de apropiere și cunoaștere reciprocă a comunităților. Acțiunea presupune parcurgerea unui traseu de aproximativ 150 de km, cu plecare din Beiuș, pe cursul Crișului-Negru, Crișului-Dublu, a canalului Elővíz, și sosire la Bichișciaba. Plecarea va avea loc simultan, în mod organizat, cu următoarele mijloace: biciclete, pe jos (drumetie), pe cursul apelor (canoe) și călare, prin ajutorul acordat de specialiști pentru fiecare formă de parcurgere aleasă, și atingerea localităților intermediare. Programul de 5 zile se va desfășura pe etape: Beiuș – Ginta, Ginta – Tinca, Tinca – Zerindu Mic – Iarmata Neagră, Iarmata Neagră – Șercad – Bichiș, Bichiș – Bichișciaba.

R.P.

Medalie aniversară pentru directoarea Institutului de Cercetări

Pe 19 mai, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”, Arhivele Naționale-Direcția Județeană Mureș și Universitatea „Petru Maior” a organizat a X-a ediție a sesiunii anuale de comunicări științifice „Arhivele și Cercetarea istorică”. Lucrările sesiunii s-au desfășurat în stațiunea Sovata, la care au participat și dr. Maria Berényi, directoarea Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria și Emilia Martin, directoarea Muzeului „Erkel” din Jula.

La sesiunea din Sovata, directoarei Institutului de Cercetări i s-a înmănat o diplomă și o plachetă de la Universitatea din Tîrgu-Mureș pentru prestigioasa activitate științifică și pentru contribuția sa la dezvoltarea relațiilor internaționale ale Universității „Petru Maior”.

În 2010 s-au împlinit 250 de ani de la nașterea

lui Petru Maior și 50 de ani de la constituirea Universității „Petru Maior” din Tîrgu-Mureș. Maria Berényi a primit diploma pentru studiul său, apărut în volumul „Petru Maior și iluminismul Europei Centra-

le”, coordonat de profesorul universitar Cornel Sigmirean și Corina Teodor la Tîrgu-Mureș, în 2011, cu titlul „Petru Maior, cenzor la Tipografia Universității din Buda”.

A.C.

Excursie imaginară prin istoria și cultura românilor

Dragi cititori,

Ne-am gândit să vă propunem o excursie imaginară prin istoria și cultura românilor. În fiecare săptămână vă vom prezenta o imagine. Vă adresăm rugămintea de a încerca să recunoașteți, să vă documentați ce reprezintă respectiva imagine și să ne împărtășiți și nouă la ce concluzie ați ajuns, scriindu-ne la adresa electronică:

foaia@foaia.hu

Muzeul din imagine reprezintă prima casă memorială din România, care a fost inaugurată la 15 aprilie 1918. Aici și-a petrecut ultimii ani din viață (1872–1889) un mare scriitor clasic român.

La această casă memorială se organizează anual patru sărbători importante: la 2 ianuarie – ziua înmormântării acestui scriitor, la 1 martie – ziua sa de naștere, la 14–15 aprilie, ziua inaugurării primului muzeu memorial literar din România și la 31 decembrie – ziua morții celui care a locuit în această modestă casuță.

Întrebare: unde se află această casă memorială și cine este personalitatea literară care a locuit aici?

Răspunsul la întrebarea din numărul trecut: În imaginea din numărul trecut a fost prezentat edificiul Ateneului Român, din București. Fresca din interiorul acestuia este opera pictorului Costin Petrescu și a fost făcută între anii 1933 și 1938. Fresca este lată de 3 m, se întinde dintr-o parte în alta a scenei pe o lungime de 75 m și cuprinde 25 de episoade din istoria românilor, de la pătrunderea lui Traian în Dacia, până la domnia regelui Carol al II-lea.

50 de ani de la formarea primei educatoare române din Ungaria

Cu ocazia aniversării a 50 de ani de la acordarea primelor diplome ale educatoarelor de naționalitate, Facultatea de Pedagogie a Universității Sfântul Ștefan din Sarvaș a felicitat-o și pe educatoarea pensionară româncă **Cornelia Drimba Nagy** din Julia, care însă nu a putut participa atunci la festivitate. Originară din Apateu, Cornelia Drimba a obținut diploma de educatoare de naționalitate română în anul 1961, la Sarvaș, după care a lucrat la grădinița românească din Julia timp de 30 de ani. Cu doamna Nagy am stat de vorbă despre activitatea ei în slujba predării limbii române pentru copiii mici.

– Cu 50 de ani în urmă ați fost singura la Sarvaș care ați obținut diploma de educatoare de naționalitate română. De ce ați ales această profesie?

– Totdeauna iubeam foarte mult copiii mici și din copilărie îmi doream să devin educatoare. Când a trebuit să decid la Liceul Românesc unde să-mi continui studiile, am ales categoric școala superioară pentru formarea educatoarelor, nou înființată. La Sarvaș am petrecut doi ani foarte frumoși. Aici ne-am adâncit în însușirea și metodele de predare ale limbii române. Profesori de română ne-au fost Ilie Ivănuș și un lector din România. Deoarece acasă la Apateu vorbeam în familie românește, era firesc să vin la Liceul Românesc, unde mă străduiam să vorbesc cât mai mult și cât mai corect românește. Tot așa de firesc era ca apoi să mă formeze ca educatoare de naționalitate română. Fiindcă iubeam foarte mult orașul Julia, după absolvirea școlii superioare îmi doream să trăiesc aici. Spre marea mea bucurie, în 1961 am reușit să primesc loc de muncă în grădinița din strada Galamb, unde am lucrat până în 1991, când am ieșit la pensie.

– Ce fel de profil avea pe atunci această grădiniță? În ce proporție se predă limba română?

– În grădiniță se predau limbile română și germană, în câte o grupă. Grădinița fiind una care predă limbile de-ale naționalităților, am avut la dispoziție la română toate uneltele pe care le aveam și la activitățile de limbă maghiară. Niciodată nu aveam probleme cu limba română. Limbile română și maghiară se predau paralel, în egală măsură. Toată tematica pe care o aveam în limba maghiară o aveam și românește. Aveam cerințele în cărți frumos ilustrate. Copiii trebuiau să însușească atât ungurește, cât și românește, cuvintele legate de familie, natură, animale, mediul înconjurător etc.

– În anii 1980 ați devenit și inspector pentru grădinițele românești. În ce a constat această muncă?

– Într-adevăr, din anul 1973, timp de 18 ani am fost inspector pentru grădinițele românești. **Dr. Maria Otlăcan** din Chitighaz a fost pe atunci inspector pentru toate grădinițele din județul Bichiș, iar ea cunoscându-mi eforturile în predarea limbii române, m-a solicitat să mă angajez la supravegherea grădinițelor românești. Așadar am vizitat și am urmărit munca din grădinițele din Leucușhaz, Aletea, Chitighaz, Bătania și Micherechi. Am organizat și cursuri de perfecționare de limbă în

România, la Cluj, Sibiu, Constanța, unde mergeam cu educatoarele române pentru câte 10 zile. În fiecare lună aveam activități demonstrative în diferitele grădinițe pentru educatoarele române, unde urmăream rezultatele eforturilor depuse, după care am discutat cele văzute. Am primit tot ajutorul pentru predarea limbii române. Dar și părinții au fost parteneri în aceasta. Cele învățate la grădiniță le scriam într-un caiet, iar părinții recapitulau cu devotament cu cei mici acasă. Bineînțeles, în grupele românești aveam copii din familii românești, iar cu ei a fost mai ușor să lucrăm. Cu timpul au fost înscriși și copii unguri în grupele românești, iar succesele copiilor români motivau și copiii unguri în însușirea cuvintelor românești, după care urma formarea propozițiilor în limba română. Ca și inspector vizitam activitățile românești de la grădinițele din județ, întocmeam procese verbale și le înaintam pentru inspectoratul județean. Era o treabă foarte serioasă. În procesele verbale scriam despre dezvoltarea cunoștințelor copii-

Cornelia Drimba Nagy

lor, despre condițiile instruirii. Dacă se iveau probleme, am solicitat conducătoarea grădiniței să rezolve problema respectivă, iar la următoarea vizită am verificat. Cred că era mai ușor atunci, pentru că părinții aveau mai mult timp să recapituleze acasă cu copiii. Acolo unde există colaborare între părinți și educatoare, pot fi obținute rezultate frumoase. Însă dacă arătăm doar cu degetul la celălalt, nu vom înainta. Nu poate fi evitat devotamentul educatoarelor și interesul părinților pentru educarea copiilor. Serbările din grădiniță erau ocazii bune pentru a demonstra părinților cunoștințele de română acumulate de copilași. Au fost ani minunați și fericiți alături de copii și această dragoste cred că a fost reciprocă. Cele mai frumoase amintiri le am din perioada când, deși a fost interzis, fiicele mele **Andreea** și **Cornelia** erau în grupa mea, dar nimeni nu știa că sunt ale mele în afară de colega. De atunci și ele au crescut mari și au familiile lor. **Andreea** trăiește la Julia și are două fiice **Greta** și **Petra** care sunt elevele Școlii „Nicolae Bălcescu”, iar **Cornelia** trăiește în Germania de 16 ani, având trei copii. Eu iubind foarte mult copiii, sunt fericită că împreună cu soțul avem cinci nepoți frumoși și cuminiți.

– Ca și educatoare și inspecatoare pensionară, dar cu multă experiență, ce sfaturi aveți pentru educatoarele care astăzi predau limba română în grădinițele noastre?

– Cel mai important lucru este ca educatoarele să colaboreze cu familiile. Astfel pot fi obținute succese considerabile. Educatoarea atunci are senzație de reușită dacă cele transmise pentru copii prind rădăcini, iar acele rădăcini pot fi apoi cultivate. **Rita Pățcaș**

Anuarul a patru muzee vecine

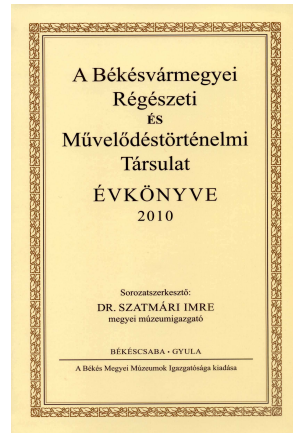
Muzeul „Munkácsy Mihály” din Bichișciaba a găzduit, pe 17 mai, lansarea Anuarului Societății de Arheologie și Istoria Civilizației din Comitatul Bichiș. Volumul este bilingv și include materiale despre: Istoria Muzeului „Munkácsy Mihály” (1899–2009), Istoricul Complexului Muzeal Arad, precum și al Muzeului Țării Crișurilor din Oradea și al Muzeului „Erkel Ferenc” din Julia. Anuarul a luat naștere pentru cunoașterea trecutului și a culturii comune, în speranța unei bune colaborări și a unei noi coeziuni de grup, la inițiativa Direcțiunii Muzeelor Județului Bichiș,

unde a fost reînființată, în anul 2010, vechea Societate de Arheologie și Istoria

tuoașă între (1868–1894). Volumul cuprinde istoria a patru muzee înființate în secolul al XIX-lea: muzeele din Arad, Oradea, Julia și Bichișciaba, instituții care au aceleași scopuri, iar vecinătatea le leagă, chiar dacă granița le desparte. Cititorul are posibilitatea de a ține în mână o prezentare a celor patru muzee, cu istoria și viitorul lor în continuă vecinătate. Anuarul este primul volum al serialului înnoitei Societăți de Arheologie și Istoria Civilizației a Comitatului Bichiș, simbol al coeziunii de forțe pentru cei interesați, precum și al cooperării celor patru muzee. A.B.

Grupa română a Grădiniței din strada Galamb din Julia, în anul 1982

Civilizației a Comitatului Bichiș, societate care a avut o funcționare fruc-

La malul Dunării, de vorbă

CU O POETĂ ROMÂNĂ

Numele Veronicăi Porumbacu este un nume cunoscut. Veronică Porumbacu este o scriitoare, o poetă renumită a Republicii Populare Române. În prezent ea se găsește în Ungaria unde, timp de trei săptămâni, ea studiază, în inelul acordului cultural maghiaro-român, viața Ungariei înfrântă.

Înainte de câteva luni, mai mulți scriitori și poeți maghiari au vizitat Republica Populară Română. Aceste călătorii de studii au adus roade bogate: au fost create mai multe opere literare în limba maghiară și română. Prin aceste opere, cele două popoare despărțite în mod artificial în trecut, ajung mai aproape unul de altul. Cele două popoare eliberate de Uniunea Sovietică lucrează acum pentru aceleași scopuri și-si înlind mâna și prin scriitorii și prin poeții lor.

„La fel vorbesc și Dunărea și Oltul“

Iată chestiunea despre care vorbim cu Veronică Porumbacu la malul Dunării care în arșita dogoritoare a soarelui de vară strălucește ca o oglindă scilpitoare.

Eu citez pe poetul József Attila care în noaptea fascismului, vorbind cu valurile Dunării, a scris versuri minunate despre visul muncii comune a poporului maghiar și român. Din partea ei, Veronică Porumbacu îmi vorbește despre planul comun al lui Kossuth Lajos și Nicolae Bălcescu și constată că mai multe cântece și balade ale noastre, între altele și balada Kőmives Kelemen, exprimă soarta comună a poporului maghiar și român.

Eu îi răspund cu cuvintele lui Ady Endre: *„La fel vorbesc și Dunărea și Oltul...“* Ea îmi dă răspuns cu o poezie a poetului român Bourreau. Poezia aceasta vorbește despre valurile Dunării, care rostogolește ultimele valuri de lacrimi ale secolului, căci acum vocea libertății se aude departe și steagul libertății flutură ca o flacără de nestins.

Înainte de eliberare a fost învățătoare

După aceea Veronică Porumbacu îmi vorbește despre viața ei. Îmi povestește, că înainte de eliberare a fost învățătoare într-o școală din București. În acel timp, ea a luat parte deja la mișcarea subpământeană comunistă. În anul 1944 școala a fost bombardată. Cu această ocazie, mai mulți școlari au murit înaintea ochilor ei. Prima sa carte ne vorbește chiar de impresia aceasta grozavă. După eliberare ea a lucrat la Secția Externă a Radioului Român, mai târziu a fost aleasă membră a Sfatului Orașan din București.

Până în prezent a publicat două volume de poezii. Cel

mai mare valoare a acestor poezii — după constatarea unanimă a criticii literare — este faptul, că ele exprimă nu numai impresiile pe care le provoacă în ea construirea socialismului, ci ele se ocupă și cu viața individuală a omului muncitor. Este pentru a doua oară că Veronică Porumbacu ne vizitează. Pentru prima dată ne-a vizitat cu ocazia Întâlnirii Tineretului Mondial (VIT) și anume ca o membră a delegației române.

Am un singur scop:

Să lupt pentru pace!

Acuma o întreb, ce scopuri poetice are.

— Scopul meu este și astăzi, ca și cum a fost atunci când mi-am luat pentru prima oară pînă în mână, în timpul războiului, să lupt pentru pace. Eroii cântărilor mele, în toată simplitatea lor, sunt oameni mari, care stau neclintiti pe frontul muncii și luptei. Așa am cântat despre comuniștii închiși în închisoarea Doftana și nevasta muncitorului grevist, care servea drept legătură între minerii din Valea Jiului și între mișcarea muncitorească. Am cântat în poeziile mele și femeile sovietice, pe care le-am cunoscut în Uniunea Sovietică. Vocea Veronicăi Porumbacu devine fier-

binte când ne vorbește despre lupta de pace a femeilor române.

Femeile în RPR au posturi importante

— Nu este ceva întâmplător — ne spune ea — că majoritatea femeilor române se grupează în Uniunea Democrată a Femeilor Române. Între ele se găsesc Maria Cinca, Matei Paraschiva, muncitoarea frunțășă Maria Andrei, care lucrează pe o sulă de mașini și patria noastră este mândră de ele. Conducătoarele a mai multe sulte de cooperative și gospodării de stat sunt țărance. Avem și noi — continuă ea — membre ale Academiei, profesoare universitare, artiste frunțase, care prin munca lor de specialitate și prin activitatea lor so-

cială au câștigat cinste pentru sine și pentru țara lor.

Muncitorii maghiari ne apără copiii de grozăviile războiului

O întrebăm, ce impresie are despre Republica Populară Maghiară?

— În Ungaria am avut o multitudine de impresii. Acasă voi vorbi despre succesele muncitoarelor din Kistext și declarațiile profesoarelor Școlii din strada Kilián György. Voi vorbi despre munca însufletită a Irinei Komját, directoare școlii de ziariști, și despre toți muncitorii maghiari cu care am făcut cunoștință și care luptă pe secția maghiară a frontului de pace, că să ne apere copiii de grozăviile unui nou război.

Vihar Béla

ȘTIRI ȘI FAPTE

S'a deschis căminul cultural de plasă la Gyula

În ziua de 24 August s'a deschis căminul cultural de plasă la Gyula. Scopul acestui cămin cultural este păstrarea tuturor căminelor culturale pe teritoriul plasei Gyula. Din aceste cămine fac parte și căminele culturale române din plasa Gyula. La deschiderea festivă a căminului cultural din Gyula a luat parte Echipa Culturală Română din Elek și o echipă maghiară din Doboz. Echipa Culturală Română din Elek a executat trei dansuri populare: Lunga, Sârba și Tigănească. O membră a acestei echipe, Elisabeta Lakatos a cântat cântece populare române și maghiare. Programul român a avut succes foarte mare. Poporul muncitor, care a luat parte la deschidere, a văzut că prietenia poporului maghiar și naționalității ro-

mâne devine din ce în ce mai tare și mai rodnică.

La clădirea căminului cultural statul a dat 150 mii de forinți iar țăranii muncitori își luau angajamentul să ajute zidirea căminului prin munca socială. Ei au cântat, între altele, 40 de mii de cărămizi la locul construcției.

Căminul cultural are și o sală teatrală cu 700 locuri. Săli speciale stau la dispoziția dansatorilor, cântăreților populari, cercurilor de șah și de științe naturale. Anul viitor, în cămin se va deschide și o bibliotecă de plasă.

Până acum pe teritoriul plasei au funcționat 13 cămine culturale. Peste puțin timp se va începe și la Lőkősháza zidirea unui cămin cultural.

Transferări și denumiri de profesori

Pentru a organiza mai bine munca învățământului în anul școlar 1952/53, Statul Județean a avut o grijă specială în transferarea și denumirea profesorilor români.

Profesoara Hortensia Rus, a fost transferată din Mékerek în Kétegyháza. Noua profesoară de școală generală, care au terminat Școala Superioară Pedagogică anul acesta, au fost denumiți după cum urmează: Ileana Arde-

lean la Kétegyháza, Paraschiva Farkas, Sidonia Lazar, Gheorghe Mészáros și Gheorghe Csolye la Mékerek, Ioan Samfira la Battonya, Olga Soldan la Gyula, Emerik Zsiros la Körösszegapát și Iosif Vargyas la Elek.

Suntem siguri că însufletirea și munca conștiințioasă a acestor profesori noi va aduce roade bogate. Le dorim mult succes și spor la muncă!

Exemplul țăranului Gheorghe Igricz

Echipa Culturală a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a vizitat în mai multe rânduri pe țăranii muncitori români și maghiari în timpul muncilor agricole: la seceriș, la treierat. Echipa Culturală a executat un program cultural bogat pentru a distra pe acești muncitori. Ea a urmat cu atenție pe țăranii

muncitori individuali români și maghiari care și-au satisfăcut datoria de predare a cotelor. Pe acești țăranii muncitori echipa culturală i-a vizitat și i-a salutat în numele naționalității române conlocuitoare. Așa a fost vizitat și salutat și țăranul individual de naționalitate română Gheorghe Igricz (Gyula, Sió-

rét No. 1.). Grijă principală a lui Gheorghe Igricz a fost să satisfacă îndatorirea de predare a cotelor față de statul celor ce muncesc. În această privință el a dat un exemplu de urmat pentru toți țăranii muncitori. Echipa Culturală a vizitat pe Gheorghe Igricz și familia sa la locuința lui și l-a distrat. Gheorghe Igricz s'a bucurat foarte mult și a declarat, că de acum înainte își va îndeplini cu și mai mare conștiințioasă și însufletire datoria de predare și va îndemna și pe alți să facă același lucru. El știe că prin aceasta el luptă pentru pace, pentru dezvoltarea statului nostru de democrație populară, pentru viitorul fericit al întregului popor muncitor.

Cum am sărbătorit zilele de 20 și 23 August

Ziua Constituției noastre a fost sărbătorită în toată țara cu cea mai mare însufletire. Peste tot, unde trăiesc și români în țara noastră, echipele culturale române au dat un program bogat la serbări iar populația română a sărbătorit împreună cu frații maghiari. În ziua de 20 August a fost sărbătorită și ziua păinii noi. Cu această ocazie, la Kétegyháza, de exemplu, au fost laudati țăranii muncitori care s'au distins în predarea cotelor. Așa au fost evidențiat Gheorghe Ciumpilă (125%), Gheorghe Purece, Gheorghe Avramut și Ioan Nicula și alți.

În ziua de 23 August, a opta aniversare a eliberării României de către glorioasa Armată Sovietică, în cinematograful din Gyula s'a reprezentat filmul român „Viața învinge”. Renata Ablonczy, profesoarea Școlii Generale Române din Gyula, a ținut un discurs despre eliberarea României, despre rezultatele politice, economice și culturale obținute

în RPR, despre ajutorul Uniunii Sovietice și despre prietenia româno-maghiară. Discursul a fost primit cu mare bucurie și însufletire care ne arată că poporul muncitor maghiar ne iubeste și ne cinstește.

Tot în ziua de 23 August, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a trimis o telegramă Legăției Române din Budapesta cu următorul text: Permiteți-mi să vă transmit felicitările mele cu ocazia celei de a opta aniversări a eliberării României de sub fascismul german de către glorioasa Armată Sovietică.

Ilte Moldovan

Secretar General al
Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria

Cum a reușit
Târgul Vesel
la Orosháza-
Gyopáros

Târgul Vesel din Gyopáros, ținut în ziua de 20 August a avut un succes nemaipomenit. La târg au participat cam 60 de mii de persoane. Cei ce muncesc și-au făcut cumpărături în valoare de 3 milioane de forinți. Toate articolele industriei și agriculturii noastre socialiste au fost foarte căutate. S'au vândut între altele următoarele: 6566 metri de textile, 700 rânduri de haine, 2333 perechi de ghete, o multitudine de cisme, aparate de radio, biciclete, vase de bucătărie. Participanții la târg au consumat 20 mii de înghețată și 12 vagoane de pepene.

Deci Târgul Vesel a arătat dezvoltarea industriei, comerțului și agriculturii țării noastre. Și programul cultural și sportiv al târgului a avut succese mari. Echipele culturale române dela Battonya și Elek s'au pregătit pentru târg cu o grijă specială și au avut succese bine meritate. La fel a fost bună și echipa culturală slovacă din Tótkomlós. Târgul Vesel rămâne de neuitat pentru toți cei ce muncesc, care au luat parte la această demonstrație a vieții noastre îmbelsugate și fericite.

DIN UNIUNEA SOVIETICĂ

Așa sunt popularizați și cinstiți colhoznicii frunțași

Munca colhoznicilor din Uniunea Sovietică se bucură de atenția întregului popor. Tara popularizează pe frunțașii satului colhoznic, pe cei care prin muncă cinstiți și plini de eroism întăresc puterea patriei sovietice. Tot mai mulți colhoznici sunt decorați cu ordinele și medaliile Uniunii Sovietice.

Cluburile sâțeste din Uniunea Sovietică (cluburile sunt cămine culturale foarte bine organizate și înzestrate) folosesc diferite forme de popularizare a frunțașilor. Un mijloc de popularizare a celor mai buni tractoriști, combaineri, brigadieri și colhoznici care au obținut în întrecere primele locuri, este tabla de onoare. Tabla de onoare se instalează în piața principală a centrului raional, în mijlocul satului, colhozului, lângă sediul comitetului executiv raional, la sovietul sâțesc, la direcția colhozului sau la casa de cultură, club, casă de citit. O asemenea tablă de onoare este instalată de exemplu, la casa de cultură din Smolensk, regiunea Smolensk. Partea de jos a tablei de onoare reprezintă un frumos panou intitulat «Lupta pentru recoltă». În partea de sus sunt puse fotografiile frunțașilor care s-au evidențiat în întreceri. Sub portretele sunt trecute numele frunțașilor și numele colhozurilor în care lucrează aceștia. Se arată apoi pe scurt care sunt succesele în muncă, pentru care au fost trecuți pe tabla de onoare.

În colhozul «Ceapav», colhoz frunțaș din raionul Malojavoslask, regiunea Kaluga, s'a introdus încă din Ianuarie 1948 «Cartea gloriei în muncă». Numele frunțașilor se înscriu în «Cartea gloriei în muncă» (se mai numește și «Cartea de onoare»), în urma hotărârii sovietului sâțesc sau conducerii colhozului, la sfârșitul anului agricol.

În unele cluburi se amenajează galerii cu fotografiile frunțașilor în producția colhoznică. O asemenea galerie de perete este organizată de exemplu de S. I. Medvediev, directorul clubului colhozului «Puterea Sovietică» (raionul Satcov, regiunea Gorki).

Pe peretele frumos zugrăvit sunt așezate fotografiile frunțașilor. Sub fiecare fotografie sunt arătate realizările lor. Deasupra fotografiilor este scris: «Urmăriți exemplul acestor frunțași».

O deosebită însemnătate pentru dezvoltarea întrecerii socialiste au serie pe care le organizează cluburile în cinstea celor mai de seamă oameni din sat. Serile se organizează și în cinstea celor mai buni brigăzi din colhoz. Despre seara care trebuie să se țină, sunt anunțati colhoznicii și în primul rând membrii acestei brigăzi în cinstea căreia s'a organizat seara. Se

pregătesc afișe colorate, iar colhoznicilor li se trimite invitații individuale.

În cluburile sâțeste și casele de citit se organizează la cererea învingătorilor în întrecerile socialiste programe artistice. Membrii echipelor artistice stau din timp de vorbă cu frunțașii și află ce cântec sau poezie ar vrea ei să audă în cadrul programului.

Din binefacerile canalului Volga-Don

Canalul navigabil Volga-Don, primul văstărit dintre construcțiile staliniste ale comunismului, a intrat în funcțiune. Astfel acest canal minunat a făcut cu putință închegarea unui sistem de căi pe apă, lung de 40.000 km., ce leagă 5 mări.

Între multimea de colhozuri și sovhozuri din stepă ce se vor bucura de binefacerile apei canalului Volga-Don, este și sovhozul din Veselovsk, care are o întindere de 2.258

Programele artistice întocmite și executate la cererea celor învingători în întrecere, serile închinete celor mai buni oameni din sat, precum și celelalte mijloace de a cinsti și populariza pe colhoznicii frunțași sunt forme importante cu care participă cluburile la organizarea întrecerii socialiste, în vederea obținerii de recolte îmbelsugate.

hectare. Principala ramură de producție a acestui sovhoz înzestrat cu cele mai noi mijloace tehnice, este producția semințelor de ierburi perene, a semințelor de legume, cartofi și păioase.

Nu de mult, datorită construirii canalului Volga-Don, sovhozul a sărbătorit un mare eveniment: primirea apei care-i alimentează ogoarele, umplerea canelilor și a șanțurilor de irigație. Metoda de irigație aplicată de sovhoz este aceea

de a drumul apei prin șanțuri de 50—80 metri lungime fiecare.

Grăul de primăvară va primi din belșug apă prin șanțuri de irigare, de trei ori. După însămânțare, la inspicare și când dă spicul în copt. La lucernă parcela e irigată odată înainte de însămânțarea de vară pentru a îndestula ogorul cu umezeală, apoi când plantele îmbobocesc. Orezul va primi apă de 12—14 ori. După prima irigare a grăului de primăvară se și văd rezultate. Se poate spune cu precizie că sovhozul va putea recolta câte 2.500 kg. grău de primăvară la hectar pe întreaga suprafață, chiar în caz de secetă. Grăul de toamnă, după cele 270 hectare, se dezvoltă bine și va da 3.200—3.500 kg. la hectar. Se prevede o recoltă de 2.500 kg. boabe de orez la hectar și de cel puțin 20.000 kg. cartofi la hectar. Și când ne gândim că toate acestea se realizează într-o regiune secetoasă!

Producția-marfă a sovhozului va spori de câteva ori. Sovhozul va putea preda anual statului până la 5.000

tone cereale de prima calitate; peste 4.000 tone de cartofi și cam 300 tone semințe de lucernă, pir și alte ierburi perene, precum și o mare cantitate de legume, plante de bostănărie și de semințe ale acestor culturi.

Va spori mult de tot producția de nutrețuri. Sovhozul va strânge până la 2.000 tone de fân cu bogate vitamine, cel puțin 2.500 tone nutrețuri suculente și o mare cantitate de nutreț verde. Acest lucru va îngădui sporirea numărului de bovine până la 400 capete și obținerea a 800.000 litri lapte.

Minunatele perspective ce se deschid în fața acestui sovhoz dau un mare avantaj colectivului său și trezesc în fiecare membru al colectivului dorința fierbinte de a munci tot mai bine. La muncile de câmp și de irigare, numeroși muncitori au îndeplinit normele în proporție de 120—130 la sută. Acum se construiesc aici case noi, o uzină electrică, un magazin, o cantină, etc. Peste un an, sovhozul se va transforma într-o așezare ce va semăna foarte bine cu un oraș.

COLȚUL AGROTECHNIC

Cârnițul -- metodă de grăbire a coacerii bumbacului

Unul din mijloacele prin care astăzi știm că putem îmbunătăți modul de hrănire al plantei de bumbac și prin aceasta putem aduce mărirea recoltei, este cârnițul. Necesitatea folosirii acestei metode, descrierea ei și a foloaselor a fost făcută de către Academicianul T. D. Lăsenco. În descoperirea acestei metode el a ținut seamă de câteva însușiri biologice ale plantei de bumbac. Bumbacul cultivat în Uniunea Sovietică și în țara noastră provine din speciile perene, de aceea are tendința de a rămâne mereu verde și de a înflori continuu.

Datorită acestei însușiri, florile se deschid pe rând, începând din jurul datei de 1 Iulie și apoi, într-o ordine anumită, continuă să se deschidă până la moartea plantei, care, în regiunile noastre, este cauzată de îngheț. Iată de ce în condițiile de mediu dela noi se pierde o foarte importantă parte din recoltă: într-adevăr florile și capsulele formate târziu sunt distruse înainte de coacere de către primele geruri de toamnă.

O altă însușire a bumbacului este că din cauza tulburărilor repezi care se pot petrece în felul lui de hrănire, își pierde cea mai mare parte din muguri, flori și capsule — care cad la pământ. De regulă schimbările acestea repezi petrecute în felul de hrănire al plantei sunt produse de scăderile iute de temperatură, de pierderea apei din plantă în urma transpirației prea mari provocată de vânturile uscate și fierbinți ume-

zeala prea mare în solurile lipsite de substanțe hrănitoare (meingrășate) și într-o foarte mare măsură din cauza nefolosirii lucrărilor agrotehnice ceace duc la slăbirea plantei.

Din aceste motive, o plantă care formează în medie 40—80 muguri de rod ajunge să păstreze doar 5—6 din care numai 3—4 dau capsule coapte în câmp.

Desigur, recolta de bumbac scade foarte mult din această cauză.

O altă însușire a bumbacului, pe care trebuie să o cunoaștem, este felul cum sunt așezate ramurile pe tulpină. Pe o plantă se găsește de regulă atât ramuri de creștere sau vegetative, cât și ramuri de rod purtătoare de flori, numite ramuri fructifere.

Ramurile de creștere sunt de obicei în număr de 1—3 și pornesc din primele noduri dela baza tulpinii. Pe ele se dezvoltă mici ramurele pe care adeseori se formează flori, însă aceste flori pot da fructe care se coc foarte târziu. Așadar ramurile de creștere nu poartă flori prinso de dreptul pe ele.

Ramurile de rod se dezvoltă pe tulpină deasupra ramurilor de creștere. Caracteristica lor principală este că la fiecare nod formează câte un mugure floral care este prins de dreptul pe ele.

Ramurile de creștere sunt în total de nedoriți pe o plantă de bumbac. Ele cresc puternic tocmai în epoca de formare a florilor și capsulelor tinere de pe ramurile de rod și astfel consumă o cantitate mare de hrană, înfometând

fructele producătoare de fibre.

La un moment dat chiar și vârful tulpinii începe să consume fără rost substanțele hrănitoare. Într-adevăr, după ce și-a format numărul de fructe care se pot coace până la venirea brumelor, vârful tulpinii, care crește neîntrerupt, nu mai ajută cu nimic la obținerea unei recolte mari de bumbac. În condițiile dela noi de regulă numai cele 6—8 ramuri fructifere de jos dau capsule coapte. Restul ramurilor nu fac altceva decât să consume hrana ce ar putea servi la mărirea capsulelor ce se coc în mod normal. De aceea o creștere bogată a vârfului tulpinii și a ramurilor de creștere atrage după sine reducerea cantității de substanțe hrănitoare care ar merge altfel spre mugurii de rod.

Academicianul T. D. Lăsenco, bazat pe cunoașterea adâncă a felui de viață a bumbacului, a înțeles că hrănirea puternică a capsulelor nu se poate face decât prin îndepărtarea ramurilor nepurtătoare de rod și a vârfului tulpinii, adică prin lucrarea numită cu un singur cuvânt cârnițul.

Cârnițul este o lucrare foarte simplă și operațiunea se execută în două faze. Mai întâi, când la unul din nodurile dela baza tulpinii s'a ivit primul mugure de floare, cu mâna se face îndepărtarea tuturor frunzelor, a tuturor mugurilor de creștere așezați mai jos de mugurele de rod. Această operațiune este numită ciupit. După ce pe tulpina principală s'au format încă 6—8 noduri ce poartă ramuri de rod, se face ruperea vârfului tulpinii exact deasupra ultimei ramuri purtătoare de rod, care este necesară pentru asigurarea

unei producții ridicate și de calitate superioară. Ruperea vârfului se numește cârniț.

Prin aplicarea cârnițului, coacerea capsulelor de bumbac este grăbită cu 5—6 zile, mai ales în anii mai puțin favorabili culturii bumbacului.

Sporul de producție care se realizează prin cârniț este deasemenea important. Întotdeauna, cu cât se aplică o agrotehnică mai înaintată culturii bumbacului, cu atât acesta crește mai bine și cu atât cârnițul dă sporuri mai mari de recoltă. Desigur, la plantele mici, lipsite de vigoare, și care nu sunt în stare să formeze mai mult de 4—5 ramuri de rod, cârnițul nu are rost.

La Stațiunea Experimentală Agricolă din Taman (U.R.S.S.) bumbacul necârnițat a dat o producție de 1.520 kg. la hectar, cel care a fost cârnițat la cinci ramuri a dat 1.650 kg la hectar, iar cel cârnițat la șapte ramuri a dat o producție de 1.810 kg la hectar.

Aplicând în țara noastră învățămintele și experiența înaintatei agrotehnici sovietice, s'au obținut rezultate asemănătoare.

* Bumbacul necârnițat a dat o producție de 1.050 kg la hectar, pe când cel cârnițat a dat 1.165 kg la hectar, deci un spor de producție de 115 kg (11%).

Din cele arătate mai sus se poate vedea că printr-o lucrare simplă, care se poate executa ușor, chiar de către copii, se obțin atât sporuri însemnate, cât și o recoltă de calitate superioară, cu fibre fine și rezistente și cu o sămânță cu putere de încoțare mare.

Supermaratonul internațional Bichișciaba–Arad–Bichișciaba

La sfârșitul săptămânii trecute s-a desfășurat cea de-a XIV-a ediție a „atletismului pe trotuar”, Supermaratonul Internațional Bichișciaba–Arad–Bichișciaba. Ca și de fiecare dată, și la competiția actuală au participat concurenți și din țările învecinate, astfel și din România. Sportivii au avut posibilitatea să se întâlnească alergând, la ciclism și pe patine cu roțile.

Startul a fost dat sâmbătă dimineața, la ora 09.00, din fața primăriei orașului Bichișciaba. La start s-au înșirat 29 echipe de bărbați, 6 echipe de femei, 330 cicliști și 6 echipe cu patine pe roți. Cursa a trecut prin Csanádapáca (24,9 km), Tótkomlós (18,5 km), Mezőhegyes (12,8 km), Turnu (etapa a trecut în România, 26,7 km) și în Arad (20,9 km – în total 103,8 km).

Concurenții au fost așteptați de foarte mulți suporterii în fața primăriei. Prima etapă a concursului echipelor a fost câștigată de echipa României. Dumi-

nică dimineața la ora 9.00 a pornit a doua etapă a Supermaratonului din fața primăriei orașului Arad. Cursa a trecut prin Turnu (21,5 km), Bătania (13,9 km), Mezőkovács-háza (15 km), Csabaszabadi (25,5 km), Bichișciaba

(17,2 km – în total 93,1 km).

Sâmbătă și duminică concurenții nu numai cu kilometri și cu forțele proprii au trebuit să se lupte ci și cu căldura mare. Foarte mulți dintre concurenți s-au și îmbolnăvit de căldură. MIC

Rezultate:

1. Balogh István
(Buda-Cash
Békéscsabai Atlétikai
Club) 16:06:44
2. Bogár János (Encs)
17:38:30
3. Lelkes Gusztáv
(Pannónia DSE)
21:35:17

Concurenții din România au luat premii la ciclism:
(Alexandru Grosu, locul 3) și la patine cu roțile (Andreas Bartok și Veronica Lamoly, locul 2).

Ultimele rezultate

Berettyófalui SE–Leta I	1–3(12)
Mezőberényi SE–Bichiș FC	3–0(4)
Békéscsabai MÁV–Șercad KLE	2–0(12)
Konyári SE–Săcal SE	4–0(10)
Pocsi KSE–Esztár	1–3(6)
Jula TFC–Szolnoki Sp.	2–0(4)
Dombegyház NSE–Chitighaz SE	1–2(2)
Bătania TK–Okány KSK	4–1(7)
Köröstarcsa KSK–Ciorvaș SK	2–1(3)
Gádos SE–Crâstor SE	3–1(7)
Kétsopronyi SE–Aletea LE	0–3(4)
Leucuhaz KSK–Gerlai SE	3–1(9)
Sárrétudvari KSE–Leta II	2–1(14)
Apateu SE–Jaca SE	5–0(12,14)

Următoarele meciuri de fotbal

28 mai 2011, sâmbătă, ora 17.00: Tisza Volán SC–Jula TFC, Leta I–Nyírmadaei ISE, Bichiș FC–Békéscsabai MÁV, Hajdúsámsoni SE–Leta II, Chitighaz SE–Nagyszénás SE, Ciorvaș SK–Medgyesegyháza SE, Dévaványai SE–Bătania TK, Tarhos FC–Leucuhaz KSK, Crâstor SE–Pusztaföldvári LK, Săcal SE–Szentpéterszegi SC, Nagyrábé PSK–Pocsi KSE, Jaca SE–Komádi SE, Esztár–Apateu SE
29 mai 2011, duminică, ora 17.00: Micherechi SE–Füzesgyarmati SK, Kevermes SE–Aletea LE

Parlamentarii fotbaliști bat mingea la Budapesta

În zilele de 8–12 iunie, la Budapesta se va desfășura un turneu interparlamentar la care vor juca fotbal membri ai parlamentelor din mai multe țări.

Turneul este organizat de către Adu-narea Națională din Ungaria și de către Comisia pentru sport și turism și au fost invitate echipele de fotbal ale parlamen-telor din Belgia, Croația, Germania, Italia, Polonia, România, Spania și Ungaria. Din lotul României, fac parte deputații PSD

Valeriu Zgonea, Emil Radu Moldovan, Ciprian Florin Luca, Ioan-Sorin Roman, deputatul Adrian Merka (grupul minorității), deputații PDL Ioan Oltean, Cezar Preda, Petru Movilă, Florian Daniel Gean-tă, Lucian Bode, Alin Trăsculescu, Marius Rogin, Gheorghe Roman, Constantin Chirilă, Florin Postolachi, Mihai Apostolache, deputații UDMR Mate Andras, Petru Farago, Korodi Attila și senatorul PSD Alexandru Mazăre.

TVR 1

Luni 30 mai

6.00 Telegenral 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Supermarket de divertisment 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telegenral 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegenral 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegenral 20.00 Prim plan 21.00 Serial. Nebunii de pe Madison Avenue.

Cornel Mihalache
la „Cu ochii'n 4”

Marti 31 mai

6.00 Telegenral matinal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Ne vedem la TVR 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegenral 13.45 Finanțe și afaceri 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegenral 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegenral **20.00 Cu ochii'n 4** 21.10 Film. Alamo.

Miercuri 1 iunie

6.00 Telegenral 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Profesiștii...cu Eugenia Vodă 10.00 Zeii uitați. Documentar 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegenral 13.45 Mai aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegenral 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegenral **20.00 Cu ochii'n 4** 21.10 Film. Căutând-o pe Susan.

Joi 2 iunie

6.00 Telegenral 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Garantat 100% 10.00 Documentar (R) 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegenral 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telegenral 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegenral 20.00 Judecă tu! 21.10 Film. Inocent 23.15 Serial. Jocuri cu moartea.

Vineri 3 iunie

6.00 Telegenral 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.10 Întrecerea anilor 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telegenral 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 La vie en rose 17.00 Telegenral 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegenral 19.53 Fotbal: România-Bosnia 22.00 Studio fotbal 22.45 Film. Teroare în Boston.

Sâmbătă 4 iunie

6.10 Omul și timpul 7.30 Zestrea românilor 8.00 Desene animate 9.00 Serial. Hannah Montana 11.00 Pro patria 11.30 Europa mea 12.00 Fără frontiere 13.00 Telegenral 13.30 Desene animate 14.00 O dată'n viață 16.00 Ne vedem la TVR 17.45 Teleenciclopedia 19.00 Telegenral 20.00 Întrecerea anilor 22.00 Profesiștii...cu Eugenia Vodă 23.15 Film. Fortapasc.

Duminică 5 iunie

6.00 Desene animate 6.30 Universul credinței 7.30 Universul credinței 8.30 Ca la carte 9.00 Tezaur folcloric 10.00 Viața satului 10.50 Minutul de agricultură 11.00 Viața satului 12.00 Ultima ediție 13.00 Telegenral 13.30 Desene animate 14.00 Folclor 15.00 TIFF 2010 15.30 Circ internațional 16.00 Supermarket de divertisment 19.00 Telegenral 20.10 Film. Fără oanoare 22.25 Garantat 100%.

TVR 2

Luni 30 mai

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Pescar hoinar (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegenral 12.30 Vrajitorii lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Descurcă-te singur! (R) 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegenral 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. Familia Simpson 18.00 Ora de business 19.00 Serial. Trei regate 20.00 La mustață 21.00 Ora de știri 22.35 Serial. Spionii.

Marti 31 mai

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 La mustață (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegenral 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegenral 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. Familia Simpson 19.00 Serial. Trei regate 20.00 La mustață 21.00 Ora de știri 22.00 Frăția vinului 22.35 Serial. Spionii.

Miercuri 1 iunie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 La mustață (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegenral 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Magazin UEFA 15.00 Serial. Miracole 16.00 Telegenral 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. Familia Simpson 19.00 Serial. Trei regate 20.00 La mustață 21.00 Ora de știri 22.00 Frăția vinului 22.35 Serial. Spionii.

Joi 2 iunie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 La mustață (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegenral 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegenral 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. Familia Simpson 18.00 Ora de business 19.00 Serial. Trei regate 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.35 Film scurt pe 2.

Vineri 3 iunie

7.10 Tonomatul DP2 9.00 Fii în formă! 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegenral 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa! 14.30 Azi despre mâine 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegenral 16.30 Studio Fotbal 16.55 Fotbal: România-Kazahstan 19.10 Film. Fiica Elisei 21.00 Ora de business **22.00 Unora le place...** cu Florian Lungu și Mike Godoroja.

Mike Godoroja
prezintă „Unora le place...”

Sâmbătă 4 iunie

7.00 Arhitecturi. Documentar 8.00 D'ale lui Mitică (R) 9.30 Supraviețuitori în jungla urbană (R) 10.00 Liber pe contrasens 11.30 România delicioasă 12.00 Frăția vinului (R) 12.35 Atenție, se cântă! 14.10 Film. Fantoma din Canterbury 16.00 Judo. Finalele Cupei Mondiale 17.30 Pașaport de România 18.30 Rădăm până la capăt 19.10 Film. Fiica Elisei 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Aventuri extreme.

Duminică 5 iunie

7.00 Pașaport de România (R) 8.00 Descurcă-te singur! 9.00 Hobbyceiuri 10.00 Pescar hoinar 10.30 Motomagia 11.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 12.00 ABBA Revolution 14.10 Film. Nu vă atingeți de Mississippi! 15.50 Poate nu știați 16.00 Telegenral 16.30 D'ale lui Mitică 17.30 Judo. Finalele Cupei Mondiale 19.10 Film. Răzburarea panterei roz 21.00 Ora de știri 22.00 Acadeaua.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

30 MAI, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

31 MAI, MARTI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

1 Iunie, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

2 Iunie, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

3 Iunie, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

4 Iunie, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

5 Iunie, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

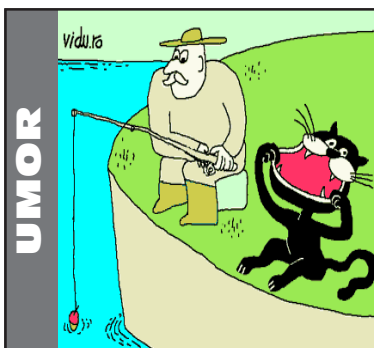
Ecranul nostru

miercuri, 1 iunie 2011 (m1 ora 14.00)

Reluare: vineri, 3 iunie 2011 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

La invitația Institutului Cultural al României la Budapesta, la începutul lui mai, de Ziua Europei, au concertat la Seghedin doi soliști de talie europeană. *Clara Cernat* este o violonistă româncă, iar *Thierry Hullet* este un pianist francez. Pasiunea amândurora este opera lui Franz Liszt, compozitor care s-a născut acum 200 de ani. În emisiunea noastră din săptămâna viitoare o să vedeți secvențe dintr-un concert de zile mari și un interviu mai vast cu soții Clara Cernat și Thierry Hullet.
Realizator: **Tiberiu Boca**

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Iulia

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Iulia funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând apartament la bloc (din cărămidă) în zona centrală a orașului Iulia, 2 camere, 59 m², etajul III, pereți izolați.

Contact:

+36-30/376-9550

Vând casă cu mansardă, confort lux, încălzire centrală cu gaz, anexe, în centrul Chițighazului (Kétegyháza), cu o suprafață de 98 m². Casa are o grădină cu o suprafață de 960 m², grădină cu gazon, aranjată. Contact: +36-30/540-7766.

Vând teren îngădit pentru construcții la Iulia, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Dedicația muzicală

Un ascultător sună la un post de radio.

– Bună ziua!

– Bună ziua! Vă ascultăm.

– Am găsit un portofel care conține 15.000 dolari și un buletin de identitate pe numele Ion Ion.

– Și vreți să găsim păgubașul?

– Nu, aș vrea să-i ofer o dedicație muzicală.

Bichişciaba

Poveşti româneşti, la Bichişciaba şi Micherechi

Micherechi

Relatare în paginile 8 şi 9

FOAIA
românească
27 mai 2011
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă şi cărţi „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacţional: Rita Păţcaş, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ioan Ruja. Editura şi redacţia: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, preşedinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în judeţele Bács-Kiskun, Bichiş şi Ciongrad se efectuează la oficiile poştale, iar în celelalte judeţe la adresa redacţiei atât personal, cât şi prin cec poştal. Abonamentele pe anul 2011: 3 luni 1050 forinţi; 6 luni 2100 forinţi; 1 an 4200 forinţi. Apariţia publicaţiei este asigurată de Fondul „Wekerle Sándor”.